

ECOPLAN Ryszard KOWALCZYK

45-010 OPOLE ul. Szpitalna 3/9

tel/fax 0-77 / 455-89-50; tel. 453-07-24 tel. kom. 604 186 539

e-mail: biuro@ecoplan.pl; www.ecoplan.pl

NIP 754 100 72 53 * REGON 530606235

Konto: B.S. Opole 18 8898 0003 2001 0018 8984 0001

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY BRANICE

Opole, wrzesień 2005

SPIS TREŚCI

1.	CEL I ZAKRES OPRACOWANIA ORAZ UŻYWANA TERMINOLOGIA	1
1.1	Cel i zakres opracowania	1
1.2	Używana terminologia	2
2.	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY BRANICE	5
2.1	Położenie	5
2.2	Demografia	5
2.3	Sytuacja gospodarcza	8
3.	ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI	10
3.1	Rodzaj, ilość i źródła powstawania wszystkich odpadów, w szczególności odpadów komunalnych	10
3.2	Rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom odzysku	15
3.3	Rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom unieszkodliwiania	16
3.4	Istniejące systemy zbierania wszystkich odpadów, w szczególności odpadów komunalnych	16
3.5	Rodzaj, rozmieszczenie, oraz moc przerobowa instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w szczególności odpadów komunalnych	17
3.6	Wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku oraz unieszkodliwiania odpadów komunalnych	17
3.7	Stan w zakresie gospodarki odpadami zawierającymi azbest	18
4.	PROGNOZOWANE ZMIANY W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI, W TYM RÓWNIEŻ WYNIKAJĄCE ZE ZMIAN DEMOGRAFICZNYCH I GOSPODARCZYCH	19
4.1	Odpady komunalne	20
4.2	Odpady z sektora gospodarczego	20
5.	ZAŁOŻONE CELE I PRZYJĘTY SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI Z UWZGLĘDNIENIEM DZIAŁAŃ ZMIERZAJĄCYCH DO POPRAWY SYTUACJI W TYM ZAKRESIE	24
5.1	Cele i zadania określone w KPGO, WPGO i PPGO	24
5.2	Cele i zadania dla gminy	28
6.	PROJEKTOWANY SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI, W SZCZEGÓLNOŚCI GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI I OPAKOWANIOWYMI, UWZGLĘDNIAJĄCY ICH ZBIERANIE, TRANSPORT, ODZYSK I UNIESZKODLIWIENIE, ZE WSKAZANIEM MIEJSCA UNIESZKODLIWIENIA ODPADÓW	45

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY BRANICE

7.	RODZAJ I HARMONOGRAM REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ ORAZ INSTYTUCJE ODPOWIEDZIALNE ZA ICH REALIZACJĘ	47
8.	SZACUNKOWE KOSZTY INWESTYCYJNE I EKSPLOATACYJNE PROJEKTOWANEGO SYSTEMU, SZACUNKOWE KOSZTY REALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH DZIAŁAŃ ORAZ SPOSOBY FINANSOWANIA REALIZACJI ZAMIERZONYCH CELÓW	50
8.1	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	51
8.2	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	53
8.5	Ekofundusz	55
8.6	Banki	56
9.	SYSTEM MONITORINGU I OCENY WDRAŻANIA PLANU	57
9.1	Wskaźnik charakteryzujący gospodarkę odpadami - sektor komunalny	57
9.2	Wskaźnik charakteryzujący gospodarkę odpadami - sektor gospodarczy	58
10.	WNIOSKI Z ANALIZY ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO, ORAZ SPOSÓB ICH UWZGLĘDNIENIA W PLANIE	59
11.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	60
12.	WYKORZYSTANE MATERIAŁY	62

1. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA ORAZ UŻYWANA TERMINOLOGIA

1.1 Cel i zakres opracowania

Zakres niniejszego opracowania został określony w oparciu o zapisy zawarte w aktualnie obowiązujących aktach prawnych z zakresu gospodarki odpadami a przede wszystkim w oparciu o zapisy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 roku w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz.U.Nr66.poz. 620 z dnia 17 kwietnia r.). Zgodnie z § 4 Rozporządzenia gminny plan gospodarki odpadami określa:

- 1) aktualny stan gospodarki odpadami, w tym:
 - a) rodzaj, ilość i źródła powstawania wszystkich odpadów, w szczególności odpadów komunalnych,
 - b) rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom odzysku,
 - c) rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom unieszkodliwiania,
 - d) istniejące systemy zbierania wszystkich odpadów, w szczególności odpadów komunalnych,
 - e) rodzaj, rozmieszczenie oraz moc przerobową instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w szczególności odpadów komunalnych,
 - f) wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku oraz unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
- 2) prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami, w tym również wynikające ze zmian demograficznych i gospodarczych;
- 3) działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami, w tym:
 - a) działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów,
 - b) działania zmierzające do ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko,
 - c) działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbiórki, transportu oraz odzysku i unieszkodliwiania, w szczególności odpadów komunalnych,
 - d) działania zmierzające do redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, kierowanych na składowiska odpadów;
- 4) projektowany system gospodarki odpadami, w szczególności gospodarki odpadami komunalnymi i opakowaniowymi, uwzględniający ich zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie, ze wskazaniem miejsca unieszkodliwiania odpadów;
- 5) rodzaj i harmonogram realizacji przedsięwzięć oraz instytucje odpowiedzialne za ich realizację;
- 6) sposoby finansowania, w tym instrumenty finansowe służące, realizacji zamierzonych celów, z uwzględnieniem harmonogramu uruchamiania środków finansowych i ich źródeł
- 7) system monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów pozwalających na określenie

sposobu oraz stopnia realizacji celów i zadań zdefiniowanych w planie gospodarki odpadami, z uwzględnieniem ich jakości i ilości.

Uwzględniając zapisy ustawy o odpadach (atr.15.ust.7), plan gospodarki odpadami obejmuje wszystkie rodzaje odpadów powstających na terenie danej jednostki administracyjnej oraz przywożonych na jej teren, a w szczególności odpady komunalne z uwzględnieniem odpadów ulegających biodegradacji, odpady opakowaniowe, odpady budowlane, wraki samochodowe, opony oraz inne odpady niebezpieczne w tym odpady medyczne i weterynaryjne, oleje odpadowe, baterie i akumulatory.

Dokumentem nadrzędnym wobec Planu gospodarki odpadami dla gminy Branice jest Plan gospodarki odpadami dla powiatu głubczyckiego.

Wzorem, krajowego, wojewódzkiego i powiatowego planu gospodarki odpadami w planie dokonano podziału odpadów na trzy zasadnicze grupy:

- odpady powstające w sektorze komunalnym: odpady komunalne, odpady opakowaniowe,
- odpady powstające w sektorze gospodarczym,
- odpady niebezpieczne.

Celem ogólnym opracowania jest realizacja polityki ekologicznej państwa, której podstawowymi zasadami w zakresie gospodarki odpadami są:

- minimalizacja i zapobieganie u źródła powstawaniu odpadów,
- odzysk materiałów z odpadów poprzez recykling, powtórne wykorzystanie, regenerację lub przez jakikolwiek inny proces mający na celu odzyskanie surowców wtórnych,
- wykorzystanie odpadów jako źródła energii.

Celem bezpośrednim gminnego planu gospodarki odpadami jest określenie zakresu zadań koniecznych do zapewnienia spójnej gospodarki odpadami w gminie Branice, w taki sposób, aby zapewnić ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych oraz uwarunkowań ekonomicznych, jak również z uwzględnieniem poziomu technicznego istniejącej infrastruktury. Opracowując Plan gospodarki odpadami wykorzystano zapisy zawarte w:

- Krajowym Planie Gospodarki Odpadami,
- Planie Gospodarki Odpadami w Województwie Opolskim,
- Planie Gospodarki Odpadami dla Powiatu Głubczyckiego

1.2 Używana terminologia

Użyta w tekście niniejszego dokumentu terminologia posiada następujące znaczenie:

- **gospodarowanie odpadami** – zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie odpadów, w tym również nadzór nad takimi działaniami oraz nad miejscami unieszkodliwiania odpadów,
- **odpady** – każda substancja lub przedmiot należący do jednej kategorii określonych w załączniku nr 1 do ustawy o odpadach, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do ich pozbycia jest zobowiązany,
- **odpady niebezpieczne** – odpady:

- należące do kategorii lub rodzajów odpadów określonych na liście A załącznika nr 2 ustawy o odpadach oraz posiadające co najmniej jedną z właściwości wymienionych w załączniku nr 4 do ustawy o odpadach lub
- należące do kategorii lub rodzajów odpadów określonych na liście B załącznika nr 2 do ustawy oraz posiadające co najmniej jedną z właściwości wymienionych w załączniku nr 4 do ustawy o odpadach,
- **odpady obojętne** - odpady, które nie ulegają istotnym przemianom fizycznym, chemicznym lub biologicznym, są nierozpuszczalne, nie wchodzi w reakcje fizyczne ani chemiczne, nie powodują zanieczyszczenia środowiska lub zagrożenia dla zdrowia ludzi, nie ulegają biodegradacji i nie wpływają niekorzystnie na materię, z którą się kontaktują; ogólna zawartość w tych odpadach oraz zdolność do ich wymywania, a także negatywne oddziaływanie na środowisko odcieku muszą być nieznaczne, a w szczególności nie powinny stanowić zagrożenia dla jakości wód powierzchniowych, wód podziemnych, gleby i ziemi;
- **odpady komunalne** – odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady nie zawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych,
- **odpady ulegające biodegradacji** – odpady które ulegają rozkładowi tlenowemu i beztlenowemu przy udziale mikroorganizmów,
- **odpady medyczne** – odpady powstające w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych oraz prowadzeniem badań i doświadczeń naukowych w zakresie medycyny,
- **odpady weterynaryjne** – odpady powstające w związku z badaniem leczeniem zwierząt lub świadczeniem usług weterynaryjnych, a także w związku z prowadzeniem badań naukowych i doświadczeniach na zwierzętach,
- **odpady wielkogabarytowe** – odpady takie jak stare meble, sprzęt gospodarstwa domowego, części maszyn rolniczych lub całe maszyny już nie używane w gospodarstwach rolnych itp.; których nie można zbierać w ramach normalnego systemu zbiórki odpadów komunalnych z powodu ich rozmiaru, zalicza się do nich również wraki pojazdów mechanicznych,
- **odpady z obiektów infrastruktury** – odpady powstające w urzędach organów administracji publicznej, zakładach opieki zdrowotnej (bez odpadów niebezpiecznych), opieki społecznej, szkołach i placówkach w rozumieniu przepisów o systemie oświaty, placówkach kulturalno-oświatowych oraz jednostkach więziennictwa, zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich,
- **magazynowanie odpadów** – jest to czasowe przetrzymywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub unieszkodliwieniem,
- **posiadacz odpadów** – to każdy, kto faktycznie włada odpadami (wytwórca odpadów, inna osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna); domniewa się, że władający powierzchnią ziemi jest posiadaczem odpadów znajdujących się na nieruchomości,
- **recykling** – to taki odzysk, który polega na powtórnych przetwarzaniu substancji lub materiałów zawartych w odpadach w procesie produkcyjnym w celu uzyskania substancji lub materiału o przeznaczeniu pierwotnym lub innym przeznaczeniu, w tym recykling organiczny, z wyjątkiem odzysku energii,

- **recykling organiczny** – to obróbka tlenowa, w tym kompostowanie , lub beztlenowa odpadów, które ulegają rozkładowi biologicznemu w kontrolowanych warunkach przy wykorzystaniu mikroorganizmów, w wyniku której powstaje materia organiczna lub metan; składowanie na składowisku odpadów nie jest traktowane jako recykling organiczny,
- **składowisko odpadów** – to obiekt budowlany przeznaczony do składowania odpadów
- **wytwórca odpadów** – to każdy, którego działalność lub bytowanie powoduje powstanie odpadów oraz każdego, kto przeprowadza wstępne przetwarzanie, mieszanie lub inne działania powodujące zmianę charakteru lub składu tych odpadów,
- **zbieranie odpadów** – każde działanie, w szczególności umieszczanie w pojemnikach, segregowanie i magazynowanie odpadów, które ma na celu przygotowanie ich do transportu do miejsc odzysku lub unieszkodliwiania,
- **zbieranie selektywne** – jest wymogiem ustawy o odpadach. Jest to system oddzielnego zbierania dwóch lub więcej grup odpadów z podziałem według jasno określonych cech. Zbieranie selektywne może być realizowane wg różnych systemów zbierania, najczęściej uzależnionych od rodzaju zabudowy i będącego w dyspozycji sprzętu do zbierania i wywozu. Selektywną zbiórkę od drzwi do drzwi realizuje się zestawem pojemników wyróżniających się barwą. System zbierania przy krawężniku bazuje na zbieraniu części odpadów (surowców wtórnych) w worki foliowe. Ułatwieniem w prowadzeniu zbiórki dla mieszkańca mogą być stelaże do worków.

2. Ogólna charakterystyka GMINY BRANICE

2.1 Położenie

Gmina Branice położona jest w południowej części województwa opolskiego i pod względem administracyjnym znajduje się w obrębie powiatu Głubczyckiego. Obszar o powierzchni 122,0 km² [12187 ha] zamieszkały jest przez 7956 osób [według stanu na dzień 31 grudnia 2002 r. - Rocznik Statystyczny Województwa Opolskiego, 2003]. Udział powierzchni gminy w ogólnej powierzchni województwa jest niewielki i wynosi 1,3.

Od strony południowej i zachodniej granicę gminy wyznacza na większej długości koryto rzeki Opawy. Jest to równocześnie granica państwa z Czechami. Około 50% linii granicznej gminy to granica z Czechami. Istnieją dwa przejścia małego ruchu granicznego, mianowicie: Branice - Uvalno oraz Wiechowice - Vavrovice [Opava]. Od północy gmina Branice graniczy z gminą Głubczyce i wchodzącymi w jej skład gruntami wsi Ciernięcice, Braciszów, Zubrzyce i Bogdanowice. Od wschodu natomiast sąsiaduje z gminą Kietrz i następującymi sołectwami: Wojnowice, Rogożany, Chróścielów, Nasiedle, Ludomierzycy oraz Pilszcz. Wymienione gminy administracyjnie należą do powiatu Głubczyckiego.

W granicach administracyjnych gminy, która posiada charakter rolniczy, znajduje się 20 sołectw. Sołectwo Branice, w których znajduje się Siedziba Urzędu Gminy, stanowi największy ośrodek gospodarczo - kulturalny w gminie. Znajduje się w jego obrębie siedziba Samodzielnego Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych im. Biskupa J. Nathana, który jest największym na terenie gminy zakładem pracy. Oprócz Branice, pozostałe sołectwa są następujące: Branice, Boboluszki, Bliszczycy, Dzbańce, Dznbańce-Osiedle, Dzierzkowice, Gródczany, Jablonka, Jakubowice, Jędrychowice, Lewice, Michałkowice, Niekazanice z przysiółkiem Niekazanice-Kałduny, Posucice, Turków, Uciechowice, Wiechowice, Włodzienin z przysiółkiem Włodzienin-Kolonia, Wódka oraz Wysoka.

Gmina Branice położona jest w obrębie Płaskowyżu Głubczyckiego, u podnóża Sudetów. Jest to region odznaczający się urodzajnymi glebami i korzystnym klimatem, wobec czego obszar posiada strukturę typowo wiejską z dominującą gałęzią gospodarki jaką jest rolnictwo. Atutem gminy są tereny przygraniczne ciągnące się wzdłuż malowniczej doliny rzeki Opawy oraz tereny wchodzące w skład Obszaru Chronionego Krajobrazu Mokre-Lewice, obejmujące fragment leżących w zasięgu gminy Gór Opawskich.

2.2 Demografia

Obszar gminy Branice zamieszkały jest przez 7956 osób [dane – Rocznik Statystyczny, stan na dzień 31 grudnia 2002 r.]. Gęstość zaludnienia szacowana jest na 65 mieszkańców /km², co jest wartością niższą niż średnia dla całego powiatu głubczyckiego, która wynosi 77 osób/km². Według stanu na styczeń 2004 roku liczba ludności ogółem wynosiła 7652 osób. Liczbę mieszkańców w poszczególnych sołectwach wykazano w poniższej tabeli, z której wynika, że największa liczba osób mieszka w Branicach – 2363 osób, a także we Włodzieninie – 801 osób. Najmniejsza liczba mieszkańców żyje w sołectwie Jablonka – 64 osoby.

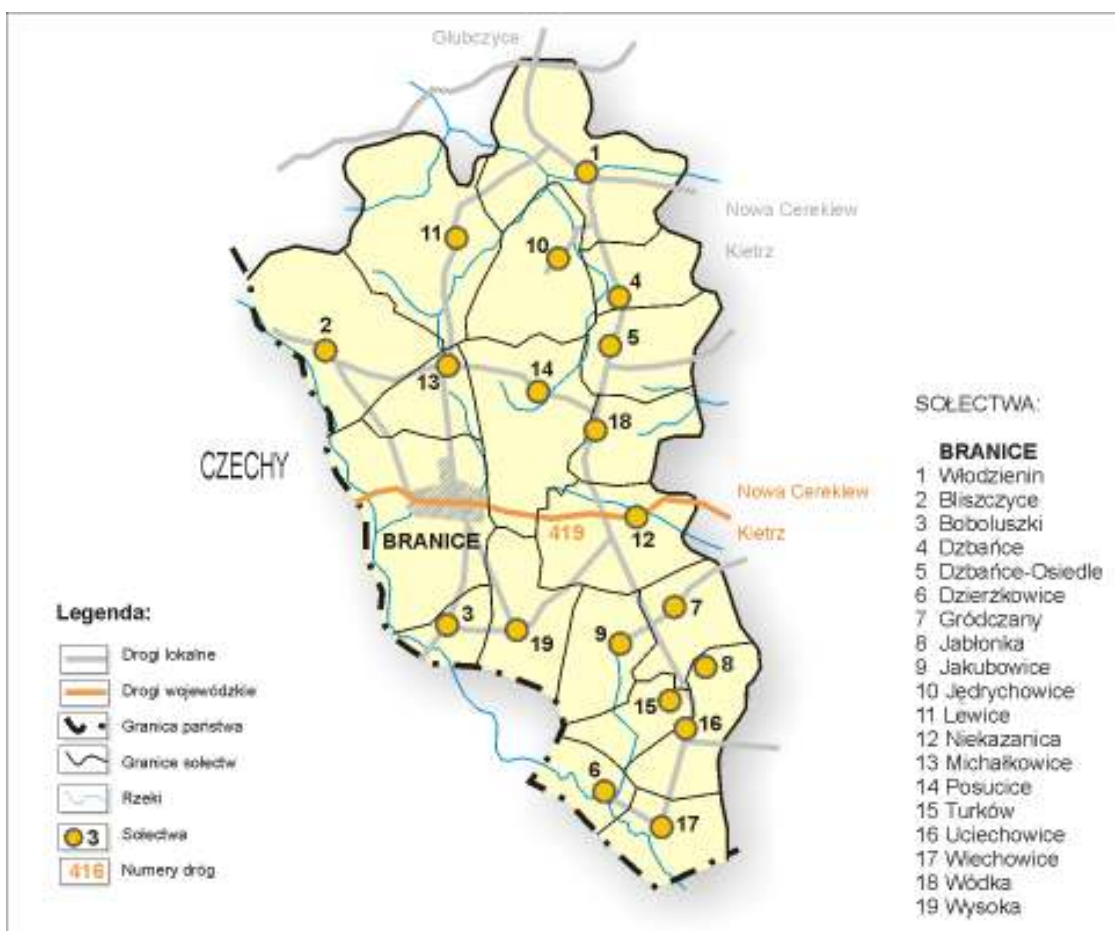
Począwszy od roku 2000 liczba ludności w gminie zaczęła systematycznie ulegać zmniejszaniu. W ciągu 4 lat, do roku 2004 liczba ludności zmniejszyła się o 1049 osób.

Spadku liczby mieszkańców należy się dopatrywać częściowo w niekorzystnej strukturze wiekowej ludności oraz z ujemnego salda przyrostu naturalnego. Straty spowodowane ujemnym saldem migracji nie są w dostateczny sposób bilansowane poprzez przyrost naturalny. Jednocześnie stwierdza się prawie dwukrotny odpływ ludności w stosunku do jej napływu. Spadkowy trend liczby ludności w gminie odzwierciedla sytuację panującą praktycznie w całym kraju.

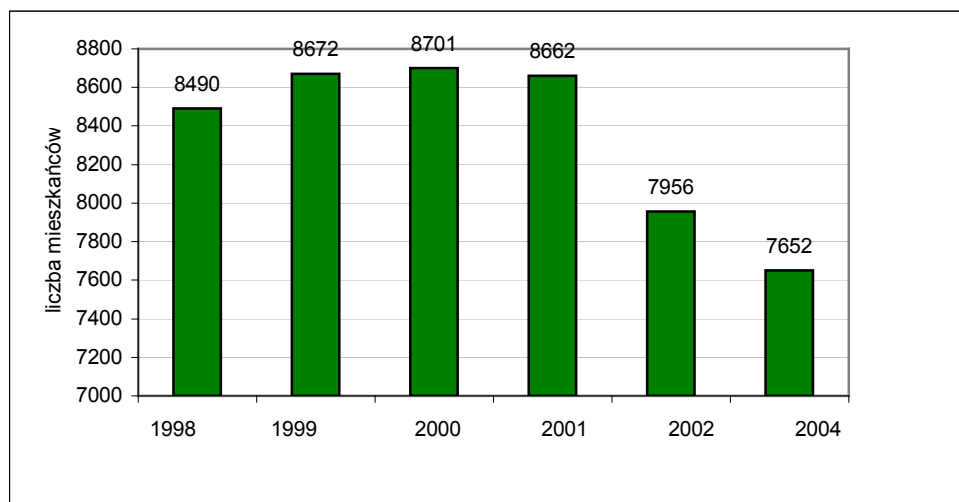
Odpływ ludności następuje przede wszystkim do większych aglomeracji miejskich, a w mniejszym stopniu za granicę, a także na inne tereny wiejskie. Należy go częściowo wiązać z migracją ludności w celach zarobkowych, co wynika z obecnie ze stosunkowo dużej stopy bezrobocia w gminie, która wynosi 20,5% wg stanu na maj 2002 roku. Napływ ludności odbywa się głównie z terenów aglomeracji miejskich.

Rysunek 1 Lokalizacja gminy Branice w województwie opolskim

Rysunek 2 Mapa Gminy Branice

Rysunek 3 Liczba mieszkańców gminy Branice w latach 1998 - 2004

Liczba ludności w wieku produkcyjnym wynosi w gminie 4868 osób co stanowi ok. 61,2% ogółu, w wieku przedprodukcyjnym jest 1704 – 21,4%, poprodukcyjnym 1384 – 17,4% [Źródło: Rocznik statystyczny województwa opolskiego 2003, stan na dzień 31.12.2002r]. W strukturze wiekowej ludności zachodzą niekorzystne zmiany. Zmniejsza się

liczba ludności młodszej, a wzrasta udział ludzi starszych, zwłaszcza w wieku 65 lat i więcej, co wskazuje na starzenie się społeczeństwa.

2.3 Sytuacja gospodarcza

Pod względem funkcjonalnym gmina jest typowym obszarem rolniczym z niewielkim udziałem przemysłu o znaczeniu lokalnym. Najważniejszym bogactwem są bardzo żyzne gleby zajmujące w klasie I-III prawie 91% ogólnej powierzchni gminy. Stan ten predysponuje do intensywnego rozwoju produkcji roślinnej i zwierzęcej. Rolnictwo stanowi jeden z podstawowych działów produkcji i charakteryzuje się wysoką dynamiką rozwoju. Pozostałe gałęzie gospodarki są słabo lub bardzo słabo rozwinięte.

Struktura podmiotów gospodarki narodowej [bez rolników indywidualnych] według form prawno-organizacyjnych przedstawia się następująco [stan na 31.12.2002r]:

- Sektor prywatny – 335, w tym m.in.:
 - Spółki handlowe 1
 - Spółki cywilne 10
 - Spółdzielnie 6
 - Zakłady osób fizycznych 278

- Sektor publiczny – 25

Według danych na dzień 31 grudnia 2002 roku w gminie działało 360 podmiotów gospodarczych, z czego 335 należy do sektora prywatnego, co stanowi 93% wszystkich podmiotów.

Struktura i liczba podmiotów gospodarki narodowej według PKD wraz z liczbą zatrudnionych w gminie na tle województwa opolskiego została przedstawiona w tabeli nr 1.

Z tabeli wynika, że największy odsetek firm stanowią podmioty związane z szeroko pojętym handlem, w mniejszym stopniu z większością pozostałych działów gospodarki. Najmniej w gminie funkcjonuje firm o charakterze edukacyjnym oraz pośrednictwa finansowego.

Najwięcej osób zatrudnionych jest w ochronie zdrowia oraz w rolnictwie co nie powinno dziwić z uwagi na fakt, iż największym zakładem pracy jest Samodzielny Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Branicach, a gmina z uwagi na urodzajne gleby jest typowym obszarem rolniczym. Oprócz wymienionego szpitala, najważniejsze i największe zakłady, czy też inne ważniejsze podmioty gospodarcze, posiadają charakter przemysłu rolno-spożywczego i są to przede wszystkim: Trzy zakłady rolne Kombinatoru Rolnego "Głubczyce" i trzy Rolnicze Spółdzielnie Produkcyjne.

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY BRANICE

TABELA 1 Struktura i liczba podmiotów gospodarki narodowej wg PKD wraz z liczbą zatrudnionych, na tle województwa opolskiego

Sekcja PKD		Gmina Branice		Województwo opolskie	
		Liczba firm	Liczba zatrudnionych	Liczba firm	Liczba Zatrudnionych
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo		29	231	2927	7788
przemysł	razem	31	67	8206	62755
	w tym przetwórstwo przemysłowe	29	49	8115	54417
Budownictwo		34	1	9263	11069
Handel i naprawy		93	41	26420	15184
Hotele i restauracje		11	-	2579	Bd
Transport, gospodarka magazynowa i łączność		26	6	5299	12507
Pośrednictwo finansowe		9	19	3416	4664
Obsługa nieruchomości i firm, nauka		36	18	15042	10620
Administracja publiczna i obronna narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne		12	21	854	13903
Edukacja		6	112	1992	21754
Ochrona zdrowia i opieka społeczna		34	963	3931	20608
Pozostała działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna		39	10	5023	4112
OGÓLEM		360	1489	84966	186786

Źródło: Rocznik Statystyczny woj. Opolskiego 2003 r. stan na dzień 31.12.2002r.

3. ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI

3.1 Rodzaj, ilość i źródła powstawania wszystkich odpadów, w szczególności odpadów komunalnych

Do końca lipca 2004 roku, gospodarką odpadami komunalnymi na terenie gminy Branice zajmował się Zakład Budżetowy Gospodarki Komunalnej w Branicach, który posiada siedzibę w Branicach, Plac Wolności 1.

Odpady komunalne zbierane były do kontenerów o pojemności 7m³, i odbierane wg zgłoszenia. Na terenie gminy rozstawionych zostało 112 tego typu kontenerów. Niezależnie od tego, w 7 sołectwach prowadziła działalność, bez koncesji, firma ALTVATER SULO, która w latach 2001-2003 wywiozła 790m³ odpadów komunalnych, w tym w poszczególnych latach; 2001 - 260m³, 2002 - 260m³, 2003 - 270m³.

Prowadzona jest także selektywna zbiórka odpadów. W tym celu, ustawionych zostało 19 pojemników o objętości 1,1m³ na tworzywa sztuczne, oraz tyle samo pojemników na szkło kolorowe.

W roku 2002 na terenie gminy Branice zebrano 14500m³ wymieszanych odpadów komunalnych, a w roku 2003 odpadów tych było około 16500m³.

W tabeli nr 1 został przedstawiony skład odpadów komunalnych, powstających na terenie gminy Branice. Informacje zawarte w ww. tabeli pochodzą z Powiatowego Planu Gospodarki Odpadami.

TABELA 1 Skład odpadów komunalnych, które powstały w 2003 roku na terenie gminy Branice

Lp.	Rodzaj odpadu	Ilość [Mg]
1.	Domowe odpady organiczne	175
2.	Odpady zielone	34
3.	Papier i tektura	85
4.	Opakowania z papieru i tektury	122
5.	Opakowania wielomateriałowe	14
6.	Tworzywa sztuczne	166
7.	Opakowania z tworzyw sztucznych	53
8.	Tekstylia	37
9.	Szkło	7
10.	Opakowania ze szkła	149
11.	Metale	35
12.	Opakowania z blachy stalowej	12
13.	Opakowania aluminiowe	4
14.	Odpady mineralne	104
15.	Drobna frakcja popiołowa	318
16.	Odpady wielkogabarytowe	119

17.	Odpady budowlane	317
18.	Odpady niebezpieczne	16

Skład morfologiczny odpadów powstających na terenie gminy Branice jest charakterystyczny dla obszarów, na których występuje głównie zabudowa wiejska, a największymi zakładami pracującymi na terenie gminy są wielkotowarowe gospodarstwa rolne firmy TOP FARMS Sp.z.o.o.

3.1.1 Wytwórcy odpadów pochodzenia rolniczego

Do największych, faktycznych lub potencjalnych, producentów odpadów pochodzenia rolniczego w gminie Branice zaliczyć można:

- Zakład Rolny Dzbańce – zgodnie z uzyskaną informacją, na terenie zakładu powstają głównie odpady w postaci zwierząt padłych i ubitych z konieczności, oraz odpadowa tkana zwierzęca, wykazujące właściwości niebezpieczne (kod: 02 01 80). Szacuje się, iż w ciągu roku powstaje około 40 Mg tego rodzaju odpadów.
- Zakład Rolny Lewice - zgodnie z uzyskaną informacją, na terenie zakładu powstają głównie odpady w postaci zwierząt padłych i ubitych z konieczności oraz odpadowa tkana zwierzęca, wykazujące właściwości niebezpieczne (kod: 02 01 80). Szacuje się, iż w ciągu roku powstaje około 60 Mg tego rodzaju odpadów.
- Zakład Rolny Wysoka - zgodnie z uzyskaną informacją, na terenie zakładu powstają głównie odpady w postaci zwierząt padłych i ubitych z konieczności oraz odpadowa tkana zwierzęca, wykazujące właściwości niebezpieczne (kod: 02 01 80). Szacuje się, iż w ciągu roku powstaje około 50 Mg tego rodzaju odpadów.
- Rolniczą Spółdzielnia Produkcyjna w Dzierżkowicach

3.1.2 Wytwórcy innych odpadów przemysłowych

Do największych, faktycznych lub potencjalnych, producentów odpadów niebezpiecznych sektora przemysłowego zaliczyć można takie przedsiębiorstwa jak:

- Przedsiębiorstwo Robót Termoizolacyjnych i Antykorozyjnych TERMOEXPORT z Warszawy – wytwarza takie odpady jak:
 - zmieszane lub wysegregowane odpady betonu, gruzu ceglanego, odpadów materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia zawierające substancje niebezpieczne (kod: 17 01 06),
 - materiały izolacyjne zawierające azbest (kod: 17 06 01),
 - materiały konstrukcyjne zawierające azbest (kod: 17 06 05)
- AWAS-Serwis z Warszawy – wytwarza takie odpady jak:
 - odpady stałe z piaskowników i z odwadniania olejów w separatorach (kod: 13 05 01),
 - mieszanina odpadów z piaskowników i z odwadniania olejów w separatorach (kod: 13 05 08),

- zaolejona woda z odwadniania olejów w separatorach (kod: 13 05 07),
- szlamy z kolektorów (kod: 13 05 03), szlamy z odwadniania olejów w separatorach (kod: 13 05 02)

- AWAS-Polska z Warszawy – wytwarza takie odpady jak:
 - mieszanina odpadów z piaskowników i z odwadniania olejów w separatorach (kod: 13 05 07),
 - odpady stałe z piaskowników i z odwadniania olejów w separatorach (kod: 13 05 01),
 - szlamy z odwadniania olejów w separatorach (kod: 13 05 02),
 - zaolejona woda z odwadniania olejów w separatorach (kod: 13 05 07),
 - szlamy z kolektorów (kod: 13 05 03)

- Spółkę SERWIS Kędzierzyn-Koźle – wytwarza takie odpady jak:
 - osady z dna zbiorników (kod: 05 01 03),
 - wycieki ropy naftowej (kod: 05 01 05),
 - emulsje olejowe zawierające związki chlorowcoorganiczne (kod: 13 01 04),
 - syntetyczne oleje hydrauliczne (kod: 13 01 11),
 - inne oleje hydrauliczne (kod: 13 01 13)

- Spółkę SERWIS Wrocław Sp. z o.o.- wytwórca następujących rodzajów odpadów:
 - inne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe (kod: 13 02 08) w ilości około 20 Mg/rok
 - odpady stałe z piaskowników i z odwadniania olejów w separatorach (kod: 13 05 01) w ilości około 15 Mg/rok
 - szlamy z odwadniania olejów w separatorach (kod: 13 05 02) w ilości około 15 Mg/rok
 - sorbenty , materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi (kod: 15 02 02) – w ilości około 20 Mg/rok
 - zużyte urządzenie zawierające niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12 – lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć (kod: 16 02 13) w ilości około 0,2 Mg/rok
 - niebezpieczne elementy lub części składowe usunięte ze zużytych urządzeń elektrycznych lub elektronicznych (kod: 16 02 15) w ilości około 30 Mg/rok
 - odpady zawierające ropę naftową lub jej produkty (kod:16 07 08) w ilości około 15 Mg/rok

- Zakład Rolny Lewice - powstają tu odpady w postaci lamp fluorescencyjnych i innych odpadów zawierających rtęć (kod: 16 06 01). Oszacowano, iż rocznie powstaje około 0,03 Mg tego rodzaju odpadów.

- Zakład Rolny Dzbańce – poza odpadami pochodzenia rolniczego powstają tutaj takie odpady jak:
 - Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć (kod: 16 06 01) w ilości około 0,032 Mg/rok
 - Odpady zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (kod: 15 01 10) w ilości około 3 Mg/rok
 - Opakowania z tworzyw sztucznych (kod: 15 01 02) w ilości około 5 Mg/rok
 - Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów (z wyłączeniem pyłów z kotłów wymienionych w 10 01 04) (kod: 10 01 01) w ilości około 15 Mg/rok

- Zakład Rolny Wysoka – poza odpadami pochodzenia rolniczego powstają tutaj takie odpady jak:
 - Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć (kod: 16 06 01) w ilości około 0,035 Mg/rok
 - Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów (z wyłączeniem pyłów z kotłów wymienionych w 10 01 04) (kod: 10 01 01) w ilości około 11 Mg/rok

- Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w Dzierżkowicach – wytwórca takich odpadów jak:
 - Inne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe (kod: 13 02 05) w ilości około 720 kg/rok
 - opakowania po środkach ochrony roślin (kod: 15 01 10) w ilości około 200 kg/rok
 - filtry olejowe i tkaniny do wycierania (kod: 15 02 02) w ilości około 10 kg/rok
 - baterie i akumulatory ołowiowe (kod: 16 06 01) w ilości około 60 kg/rok
 - lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć (kod: 20 01 21) w ilości około 3 kg/rok

- Zakład Usługowy REMAT z Krapkowic
- Firma Remontowo-Budowlana UTIL Stanisław Zaćlona
- Spółkę Spe-Bau z Wrocławia
- Spółkę EKOCHEM-EKOSERVICE z Łodzi
- Autoryzowany Zakład Ogólnobudowlany Danuta i Piotr Gawlik
- Centrum Gospodarki Odpadami, Azbestu i Recyklingu CARO
- ARBUD Zbigniew Rucki
- Przedsiębiorstwo Budownictwa Lądowego MJ Sp. Z o.o.

3.1.3 Charakterystyka głównych odpadów powstających na terenie gminy

Do największej grupy odpadów powstających na terenie gminy zaliczyć można takie odpady jak:

1. zwierzęta padłe i ubite z konieczności oraz odpadowa tkana zwierzęca,

wykazujące właściwości niebezpieczne (kod: 02 01 80*) – odpady których największa ilość powstaje w gospodarstwach rolnych. Aktualnie, rocznie powstaje około 150 Mg tego rodzaju odpadów.

Ponieważ po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej popyt na polską żywność wzrasta, przewiduje się iż produkcja także będzie wzrastać, a tym samym wzrastać będzie także ilość powstałych odpadów.

2. emulsje olejowe zawierające związki chlorowcoorganiczne (kod: 13 01 04*), syntetyczne oleje hydrauliczne (kod: 13 01 11*), inne oleje hydrauliczne (kod: 13 01 13*), Mineralne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe nie zawierające związków chlorowcoorganicznych (kod: 13 02 05*), inne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe (kod: 13 02 08*) – zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 27 kwietnia o odpadach, odpady w postaci olejów odpadowych powinny być w pierwszej kolejności poddawane odzyskowi poprzez regenerację, rozumianą jako każdy proces, w którym oleje bazowe mogą być produkowane przez rafinowanie olejów odpadowych, a w szczególności poprzez usunięcie zanieczyszczeń, produktów utleniania i dodatków zawartych w tych olejach. Jeżeli regeneracja olejów odpadowych jest niemożliwa ze względu na stopień ich zanieczyszczenia, oleje te powinny być poddawane innym procesom odzysku. Jeżeli regeneracja lub inne procesy odzysku olejów odpadowych są niemożliwe, dopuszcza się ich unieszkodliwianie.

W związku ze stale zwiększającą się liczbą samochodów, a także wzrostem stopnia automatyzacji przemysłu, prognozować można wzrost ilości odpadów w postaci olejów odpadowych.

3. baterie i akumulatory ołowiowe (kod: 16 06 01*) – odpad zaliczany do niebezpiecznych, którego źródłem są zarówno pojazdy, zakłady pracy, jak i gospodarstwa domowe. Odpady tego typu, a w szczególności baterie ołowiowe, nie posiadały własnego systemu zbiórki, czego skutkiem jest duża ilość tego rodzaju odpadów wśród odpadów komunalnych. Przewiduje się, wraz z biegiem czasu ilość tego rodzaju odpadów będzie wzrastać.

Zgodnie z art. 41 ustawy z dnia 27 kwietnia o odpadach, odpady w postaci baterii lub akumulatorów unieszkodliwia się oddzielnie od innych rodzajów odpadów. Posiadacz odpadów w postaci baterii lub akumulatorów, powstałych w wyniku prowadzone przez niego działalności gospodarczej, jest obowiązany do ich selektywnej zbiórki, umożliwiającej późniejszy odzysk lub unieszkodliwianie tych odpadów. Posiadacz tych odpadów, który jest osobą fizyczną niebędącą przedsiębiorcą lub jednostką organizacyjną niebędącą przedsiębiorcą, powinien zwracać te odpady do punktów zbiórki lub wrzucać do pojemników przeznaczonych na te odpady.

W związku z powyższym, konieczne jest zorganizowanie na terenie gminy pojemników, do których mieszkańcy będą mogli wrzucać odpady w postaci baterii i akumulatorów. Montaż pojemników powinien zostać poprzedzony akcją informacyjną, uświadamiającą społeczeństwo na temat zagrożenia jakie niesie ze sobą nieprawidłowy sposób gospodarowania tego rodzaju odpadami.

Przewiduje się, iż wraz z upływem czasu, ilość odpadów w postaci akumulatorów i baterii ołowiowych będzie się zwiększać. Następować to będzie na skutek wciąż zwiększającej się liczby pojazdów, a także wzrastającej liczby zastosowań baterii.

4. materiały izolacyjne zawierające azbest (kod: 17 06 01*), materiały konstrukcyjne zawierające azbest (kod: 17 06 05*) – polityka gospodarowania odpadami zawierającymi azbest została opisana w rozdziale 2.7.

5. zużyte opony (kod: 16 01 03) – odpad, którego źródłem są wszelkiego rodzaju pojazdy. Przewiduje się, iż wzrost ilości samochodów spowoduje wzrost ilości tego rodzaju odpadów na terenie gminy.

Odzyskiem zużytych opon na terenie gminy Branice, zgodnie z decyzją Starostwa Powiatowego w Głubczycach z dnia 21 października 2002 roku, nr OŚ 7628/3/2002, obecnie zajmuje się firma Top-Farms „Głubczyce”.

Obecnie, powszechnie stosowana jest utylizacja tego rodzaju odpadów w piecach cementowych. W związku z powyższym proponuje się zorganizowanie punktu odbioru zużytych opon, z którego okresowo opony te byłyby odbierane.

3.2 Rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom odzysku

W rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 *o odpadach* [Dz.U. z dnia 20.06.2001, nr 62, poz. 628 z późniejszymi zmianami], poprzez odzysk rozumie się wszelkie działania, niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania, określone w załączniku nr 5 do ustawy.

Zgodnie z decyzją Starostwa Powiatowego w Głubczycach z dnia 24 września 2002 roku, nr OŚ 7628/2/2002, odzyskiem odpadów na terenie gminy Branice zajmuje się Zakład Budżetowy Gospodarki Komunalnej. Zgodnie z decyzją, odzyskowi poddawane są takie odpady jak:

- odpady gleby i ziemi
- żużle
- odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych

Odzysk powyższych odpadów następuje poprzez przykrywanie nimi wierzchowiny składowiska odpadów.

Odzyskiem odpadów na terenie gminy Branice, zgodnie z decyzją Starostwa Powiatowego w Głubczycach z dnia 21 października 2002 roku, nr OŚ 7628/3/2002, zajmuje się także firma Top-Farms „Głubczyce”, prowadząca działalność w zakresie odzysku zużytych opon. Zgodnie z decyzją, zużyte opony są wykorzystywane jako obciążniki dociskowe folii, którą przykrywane są komory silosowe pasz objętościowych. Po okresie wykorzystania, odpady w postaci zużytych opon przekazywane są firmie posiadającej stosowne zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbioru i unieszkodliwiania odpadów innych niż niebezpieczne.

3.3 Rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom unieszkodliwiania

W rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 *o odpadach* [Dz.U. z dnia 20.06.2001, nr 62, poz. 628 z późniejszymi zmianami], poprzez unieszkodliwianie odpadów rozumie się poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych określonym w załączniku nr 6 do ustawy w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska.

Zgodnie z decyzją Starostwa Powiatowego w Głubczycach z dnia 24 września 2002 roku, nr OŚ 7628/2/2002, unieszkodliwianiem odpadów na terenie gminy Branice zajmuje się Zakład Budżetowy Gospodarki Komunalnej.

W tabeli nr 2 przedstawiono zestawienie danych o rodzajach i ilości odpadów przewidzianych do unieszkodliwiania i odzysku w ciągu roku.

TABELA 2 Rodzaje i ilości odpadów przewidzianych do unieszkodliwiania i odzysku w ciągu roku

Nr	Nazwa	Kod	Ilość [Mg]
1.	Popioły lotne z węgla kamiennego	10 01 02	100
2.	Żużle	10 01 01	300
3.	Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych	17 01 01, 17 01 02, 17 01 03, 17 01 07, 17 08 02, 17 09 04	500
4.	Odpady gleby i ziemi	17 05 04, 17 05 06	100
5.	Odpady z oczyszczalni ścieków	19 08 01, 19 08 02	2
6.	Odpady z pielęgnacji terenów zielonych	20 02 01, 20 02 02, 20 02 03	15
7.	Odpady z czyszczenia ulic i placów	20 03 03	45

Zgodnie z decyzją, unieszkodliwianie odpadów następuje poprzez składowanie ich na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne w Branicach.

3.4 Istniejące systemy zbierania wszystkich odpadów, w szczególności odpadów komunalnych

Do końca lipca 2004 dowóz odpadów komunalnych na składowisko odbywał się transportem specjalistycznym Zakładu Budżetowego Gospodarki Komunalnej w Branicach. Zbiórka odpadów odbywała się według następujących grup wsi w gminie:

- A. Rejon 1 : Branice, Boboluszki, Wysoka, Jakubowice
- B. Rejon 2 : Gródczany, Turków, Uciechowice, Wiechowice
- C. Rejon 3 : Dzierżkowice, Bliszczyce, Lewice, Wódka
- D. Rejon 4 : Kolonia Włodzienin

Odpady zbierane były z terenu gminy za pomocą samochodu ciężarowego marki STAR 200, typu kontenerowiec.

Od początku sierpnia 2004 dowóz odpady komunalne odbierane są z posesji przez firmę RETHMAN PUS Sp.z.o.o. z siedzibą w Gliwicach [adres: 44-100 Gliwice ul. Kaszubska 2]. Biuro Obsługi Klienta ma swoją siedzibę na terenie województwa opolskiego [adres: 47-200 Kędzierzyn-Koźle ul. Chrobrego 41].

Ponieważ z końcem lipca zostało zamknięte wysypisko odpadów komunalnych w Branicach, dlatego też odpady są transportowane pojazdami firmy RETHMAN PUS Sp.z.o.o do Gliwic.

3.5 Rodzaj, rozmieszczenie, oraz moc przerobowa instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w szczególności odpadów komunalnych

Na terenie gminy Branice nie istnieją instalacje służące do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym również odpadów komunalnych.

Firma RETHMAN PUS Sp.z.o.o planuje wdrożenie segregacji „u źródła” 2 faz odpadów tj. makulatury i tworzyw sztucznych lub szkła i tworzyw sztucznych a pozostała część odpadów byłaby poddawana procesom sortowania w zakładzie przetwórczym tej firmy w Gliwicach.

3.6 Wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku oraz unieszkodliwiania odpadów komunalnych

Na terenie gminy funkcjonują przedsiębiorstwa, które zajmują się zbiórką i utylizacją niektórych rodzajów odpadów. Do firm tych można zaliczyć:

- Spółkę Top-Farms „Głubczyce” – odzyskuje odpady w postaci zużytych opon (kod: 16 01 03), i zużytych taśm transmisyjnych (kod: 16 02 99)
- Zakład Budżetowy Gospodarki Komunalnej w Branicach – świadczący usługi w zakresie unieszkodliwiania i odzysku odpadów innych niż niebezpieczne, takie jak: popioły lotne z węgla kamiennego (kod: 10 01 02), żużle (kod: 10 01 01), odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych (kod: 17 01 01, 17 01 02, 17 01 03, 17 01 07, 17 08 02, 17 09 04), odpady gleby i ziemi (kod: 17 05 04, 17 05 06), odpady z oczyszczalni ścieków (kod: 19 08 01, 19 08 02), odpady z pielęgnacji terenów zielonych (kod: 20 02 01, 20 02 02, 20 02 03), odpady z czyszczenia ulic i placów (kod: 20 03 03)
- Przedsiębiorstwo Robót Drogowych i Mostowych S.A. – prowadzi działalność w zakresie zbierania i transportu: gleby i ziemi, w tym kamieni (kod: 20 02 02), innych odpadów nie ulegających biodegradacji (kod: 20 02 03), odpadów z czyszczenia ulic i placów (kod: 20 03 03)
- Pana Władysława Rzeszowskiego, prowadzącego działalność w zakresie zbierania odpadów innych niż niebezpieczne, takich jak: mieszaniny metali (kod: 17 04 07), żelazo, stal (kod: 17 04 05)
- Firmę Handlowo-Usługową Zapotoczny Adam, prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie zbierania odpadów w postaci zużytych akumulatorów ołowiowych (kod: 16 06 01)
- Pana Stanisława Walaszko, prowadzącego działalność w zakresie zbierania odpadów innych niż niebezpieczne, takich jak: mieszaniny metali (kod: 17 04 07), żelazo, stal (kod: 17 04 05)

3.7 Stan w zakresie gospodarki odpadami zawierającymi azbest

Największą grupą wśród odpadów niebezpiecznych powstających na terenie gminy Branice, stanowią odpady zawierające azbest. Problem ten będzie narastał w przyszłości, kiedy na większą skalę będzie przeprowadzana wymiana pokryć dachowych. Do odpadów tych można zaliczyć:

- Materiały konstrukcyjne zawierające azbest kod: 17 06 05
- Materiały izolacyjne zawierające azbest kod: 17 06 01
- Odpady z płyt azbestowo–cementowych kod: 17 01 05

W tabeli 3 przedstawiono wykaz miejscowości w których występuje największa ilość azbestu.

TABELA 3 Informacja o ilościach i miejscach występowania azbestu

Nr	Miejsce występowania	Ilość [m ²]
1.	Lwice	2450
2.	Bliszczyce	13318
3.	Wysoka	6428
4.	Jakubowice	4173
5.	Jabłonka	4497
6.	Grodzany	15280
7.	Niekazamice	4050
8.	Posucice	5056
9.	Turków	3930
10.	Michałkowice	2125
11.	Dzieczkowice	7137
12.	Włodzienin	16395
13.	Branice	31492
14.	Uciechowice	10654
15.	Boboluszki	7114
16.	Wódka	2398,5
17.	Wiechowice	4461

4. PROGNOZOWANE ZMIANY W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI, W TYM RÓWNIEŻ WYNIKAJĄCE ZE ZMIAN DEMOGRAFICZNYCH I GOSPODARCZYCH

Aktualnie na terenie gminy Branice mieszka około 8000 osób, przy czym wartość ta sukcesywnie spada. Ponieważ w opisywanym regionie brak większych zakładów przemysłowych, łatwo stwierdzić iż większość odpadów powstających na terenie gminy zalicza się do odpadów komunalnych, powstających w gospodarstwach domowych. Druga, największa grupa odpadów związana jest z prowadzoną na tym terenie działalnością rolną, którą zajmują się większość tutejszych mieszkańców.

Przewiduje się, iż pomimo zmniejszającej się liczby mieszkańców gminy Branice nieznacznemu wzrostowi ulegnie ilość odpadów wytwarzanych w gospodarstwach domowych. Jednocześnie, biorąc pod uwagę fakt iż zmniejsza się ilość ludzi pracujących w rolnictwie, można przypuszczać iż znaczna grupa obecnych rolników zajmie się handlem, lub usługami z zakresu turystyki.

Wzrost znaczenia handlu w regionie, oznacza zazwyczaj wzrost ilości odpadów opakowaniowych.

W poniższej tabeli przedstawiono prognozę ilości [Mg/a] wytwarzanych w skali roku poszczególnych rodzajów odpadów w latach 2001-2014, na terenie gminy Branice. Poszczególne wartości zostały określone na podstawie danych pochodzących z Planu Gospodarki Odpadami w województwie opolskim, przy uwzględnieniu liczby ludności w poszczególnych gminach województwa.

Lp.	Rodzaj odpadów	2001-2006	2007-2010	2011-2014
1.	Odpady organiczne roślinne	627	622	612
2.	Odpady organiczne zwierzęce	33	32	31
3.	Odpady organiczne inne	40	40	40
4.	Odpady zielone	89	90	89
5.	Papier i tektura (nieopakowaniowe)	246	244	240
6.	Opakowania z papieru i tektury	368	381	394
7.	Opakowania wielomateriałowe	41	43	45
8.	Tworzywa sztuczne (nieopakowaniowe)	426	419	404
9.	Opakowania z tworzyw sztucznych	143	148	152
10.	Tekstylia	105	105	104
11.	Szkło (nieopakowaniowe)	19	19	19
12.	Opakowania ze szkła	291	297	301
13.	Metale	106	104	102
14.	Opakowania z blachy stalowej	39	40	40
15.	Opakowania z aluminium	11	11	11
16.	Odpady mineralne	165	164	164
17.	Drobna frakcja popiołowa	507	483	459

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY BRANICE

18.	Odpady wielkogabarytowe	224	220	216
19.	Odpady budowlane	514	534	558
20.	Odpady niebezpieczne	31	30	30

Zgodnie z uzyskaną informacją, od dnia 15 sierpnia 2004 roku wywozem odpadów komunalnych z terenu gminy Branice zajmie się firma RETHMANN PUS. Przedsiębiorstwo to proponuje wprowadzić wywóz odpadów jeden raz na dwa tygodnie. Zaproponowano także nieodpłatne wyposażenie wszystkich wskazanych obiektów w nowe ocynkowane pojemniki o pojemności 1100 l, oraz plastikowe pojemniki na kółkach o pojemności 120 oraz 240 l. Firma wyraziła także gotowość do zorganizowania na terenie sołectw nieodpłatnej zbiórki odpadów segregowanych w podziale na frakcje:

- szkło
- plastik
- papier

W związku z powyższym, mieszkańcy zostali by wyposażeni w trzy rodzaje odpowiednio oznakowanych worków przystosowanych do zbiórki selektywnej.

4.1 Odpady komunalne

W przypadku odpadów komunalnych, zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Powiatu Głubczyckiego, na terenie gminy Branice w najbliższych latach powstawać będą następujące ilości odpadów komunalnych:

Lata			
2007		2011	
Obszary		Obszary	
Miejskie	Wiejskie	Miejskie	Wiejskie
0	1857	0	1949

W najbliższych latach przewiduje się stały wzrost ilości wytwarzanych odpadów komunalnych. Na ilość powstających odpadów komunalnych w skali gminy największy wpływ mają liczba mieszkańców, oraz rozwój społeczno – gospodarczy.

4.2 Odpady z sektora gospodarczego

Prognozując powstawanie odpadów w sektorze gospodarczym należy uwzględnić istniejące uwarunkowania oraz cele polityki ekologicznej państwa, których realizacja wymusza stosowanie materiałoszczędnych technologii produkcji. Zmiany ilości i jakości odpadów wytwarzanych w perspektywie czasowej do 2010 roku zależą głównie od rozwoju poszczególnych gałęzi rzemiosła na terenie gminy.

Doświadczenia światowe wskazują, iż na każdy 1% wzrostu PKB przypada 2% wzrostu ilości wytwarzanych odpadów. Jednakże polityka wspólnotowa w zakresie gospodarki odpadami ukierunkowana jest na oddzielenie wzrostu PKB od ilości powstających odpadów.

Wprowadzane mają być technologie przyjazne środowisku, znacznie zmniejszające generowanie odpadów.

Tworząc prognozy ilości powstających odpadów trzeba także uwzględnić istniejące strefy odpadów nie ewidencjonowanych. Odpady te, w miarę wprowadzania i udoskonalania systemów ich ewidencji i zbiórki, powinny być poddawane procesom odzysku lub odpowiednio unieszkodliwiane. W tym kontekście przewiduje się, że do roku 2006 w gminie Branice zostanie utrzymany obecny poziom odpadów, lecz ich bilans ulegnie zmianie ze względu na wprowadzenie ścisłej ewidencji. W dalszej perspektywie czasowej do 2014 roku przewiduje się relatywne zmniejszenie w stosunku do produkcji ilości wytwarzanych odpadów, związane z wprowadzeniem technologii mało i bezodpadowych.

Zakłada się, że na terenie gminy nie powstaną nowe, duże zakłady przemysłowe. Głównym wytwórcą odpadów na terenie gminy w dalszym ciągu będzie przemysł rolny.

4.2.1 Opony

W związku z wciąż zwiększającą się liczbą pojazdów, oraz w związku z koniecznością eliminacji pojazdów wyeksploatowanych, należy spodziewać się stałego wzrostu odpadów w postaci opon.

Odpady zużytych opon ze względu na swoją trwałość stanowią poważny problem ekologiczny. Na podstawie badań Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Przemysłu Oponiarskiego zużyte opony stanowią ok. 70% odpadów gumowych. Konieczne jest zatem odpowiednie ich zagospodarowanie poprzez bieżnikowanie, recykling materiałowy lub spalanie z odzyskiem energii.

Zwiększenie ilości pojazdów ogółem oraz eliminacja pojazdów wyeksploatowanych zwiększy ilość zużytych opon. Szacuje się również, że do roku 2010 nastąpi około 10% wzrost masy zużytych opon samochodowych.

Poniższa tabela przedstawia prognozę ilości wytwarzanych opon na terenie gminy w latach 2007-2015.

	Lata		
	2007	2011	2015
Ilość opon [Mg]	1,39	1,54	1,85

4.2.2 Pojazdy wycofane z eksploatacji

Gwałtowny rozwój przemysłu motoryzacyjnego, a zatem wzrost liczby samochodów oraz struktura wiekowa używanych samochodów stwarza konieczność prowadzenia racjonalnej gospodarki odpadami pochodzącymi z eksploatacji i złomowania pojazdów. Za odpowiednie zagospodarowanie samochodu wyeksploatowanego odpowiedzialny jest ostatni właściciel, zobligowany on jest do przekazania takiego samochodu firmie posiadającej uprawnienia wojewody do wydawania zaświadczeń o przyjęciu samochodu do kasacji.

Zgodnie z Krajowym Planem Gospodarki Odpadami należy przewidywać, iż ilość wyeksploatowanych pojazdów będzie systematycznie rosła, przy czym do roku 2006 ilość wyeksploatowanych pojazdów ulegnie podwojeniu w stosunku do roku 2003, natomiast do roku 2010 ulegnie wzrostowi o kolejne 30%.

4.2.3 Oleje odpadowe

Oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (z wyłączeniem olejów jadalnych oraz grup 05, 12 i 19) stanowią zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września

2001r w sprawie katalogu odpadów (Dz.U.Nr 112 poz 1206) 13 grupę odpadów. Źródłem powstawania olejów odpadowych jest głównie motoryzacja (zużyte oleje silnikowe i przekładniowe) oraz przemysł (zanieczyszczone oleje hydrauliczne, przekładniowe, maszynowe, turbinowe, sprężarkowe, transformatorowe, grzewcze).

	Lata	
	2007	2011
Ilość olejów odpadowych [Mg]	5,1	5,3

4.2.4 Baterie i akumulatory

Akumulatory i baterie występują jako różnorodne źródła prądu o bardzo szerokim zastosowaniu, które po zużyciu stają się odpadem o charakterze niebezpiecznym dla ludzi i środowiska. Akumulatory występują w formie wielkogabarytowej (np. w środkach transportu) lub małogabarytowej, a ich rozproszenie miejsc powstawania powoduje trudność kontroli ich prawidłowego zagospodarowania po zużyciu. W rezultacie akumulatory, głównie te w formie małogabarytowej trafiają do strumienia odpadów komunalnych i są składowane na wysypiskach komunalnych. Efektem tego może być skażenie środowiska naturalnego. Tymczasem zużyte akumulatory i baterie posiadają dużą wartość surowcową.

Baterie i akumulatory ołowiowe - większość zużytych akumulatorów ołowiowych powstaje w transporcie, gdzie służą one przede wszystkim do uruchamiania silników samochodowych, zasilania instalacji elektrycznej o napędzie elektrycznym oraz zasilania awaryjnego instalacji elektrycznej i sygnalizacyjnej urządzeń w energetyce, telekomunikacji itp. Ze względu na zawartość ołowiu i kwasu siarkowego nie mogą być one składowane na składowiskach komunalnych. Zużyte baterie i akumulatory ołowiowe mogą być poddawane procesom odzysku ołowiu i kwasu siarkowego.

Baterie i akumulatory niklowo-kadmowe wielkogabarytowe - są to baterie o dużej pojemności elektrycznej oraz trwałości (rzędu 10-12lat) dlatego używane są jako źródła prądu stałego do podtrzymywania napięcia. Ze względu na wycofywanie kadmu z procesów technologicznych ilość tych akumulatorów maleje.

	Lata	
	2007	2011
Ilość baterii i akumulatorów [Mg]	0,6	0,6

4.2.5 Zanieczyszczone opakowania

Mowa tu głównie o odpadach opakowaniowych, zanieczyszczonych pozostałymi w nich nawozami.

	Lata	
	2007	2011
Ilość zanieczyszczonych opakowań [Mg]	0,66	0,69

4.2.6 Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne

Branża wyrobów elektrycznych i elektronicznych cechuje się najwyższym tempem rozwojowym. Postęp techniczny sprawia, że urządzenia tej grupy szybko tracą znamiona nowoczesności i są zastępowane urządzeniami nowej generacji. Wg KPGO dynamika przyrostu odpadów elektrycznych i elektronicznych jest trzykrotnie wyższa od pozostałych odpadów. Na podstawie badań w Unii Europejskiej zakłada się, że ilość tych odpadów wzrasta o 3-5% w skali roku. Charakterystyka jakościowa (skład materiałowy) tych odpadów będzie ulegała zmianie na skutek ograniczenia stosowania substancji niebezpiecznych.

5. ZAŁOŻONE CELE I PRZYJĘTY SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI

5.1 Cele i zadania określone w KPGO, WPGO i PPGO.

W związku z koniecznością ustalenia przez gminę własnej polityki, celów i zadań w zakresie gospodarowania odpadami, należy w trakcie opracowywania gminnego planu gospodarki odpadami, uwzględnić politykę, cele i zadania, które zostały określone w planach wyższego szczebla administracyjnego. W związku z powyższym, sporządzając niniejsze opracowanie, wzięto pod uwagę zadania postawione w planie gospodarki odpadami w województwie opolskim, który został sporządzony przez zespół pod kierownictwem mgr inż. Stefana Pampucha w 2003 roku.

Zgodnie z planem gospodarki odpadami w województwie opolskim, cele do osiągnięcia w gospodarce odpadami komunalnymi zostały podzielone na krótkoterminowe, oraz długoterminowe. Do celów krótkoterminowych zaliczono:

- objęcie wszystkich mieszkańców województwa zorganizowaną zbiórką odpadów; a co za tym idzie wyeliminowanie niekontrolowanego wprowadzania odpadów komunalnych do środowiska,
- podniesienie skuteczności selektywnej zbiórki odpadów ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju selektywnej zbiórki odpadów komunalnych ulegających biodegradacji
- rozwój selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych
- rozwój selektywnej zbiórki odpadów budowlanych
- rozwój selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w grupie odpadów komunalnych
- intensyfikację działań w zakresie zamykania, rekultywacji lub modernizacji nieefektywnych lokalnych składowisk odpadów komunalnych; tworzenie składowisk regionalnych wg standardów UE
- podnoszenie świadomości społecznej obywateli

Dla osiągnięcia powyższych celów stwierdzono, iż konieczne jest podjęcie następujących działań:

- utworzenie w skali województwa w początkowej fazie 11 ponadgminnych struktur gospodarki odpadami komunalnymi, dla realizacji wspólnych przedsięwzięć
- planowanie i realizacja rozwiązań kompleksowych, zintegrowanych, uwzględniających wszystkie wytwarzane odpady możliwe do wspólnego zagospodarowania, niezależnie od źródła ich pochodzenia,
- utrzymanie przez gminy lub powiaty kontroli nad zakładami przetwarzania odpadów komunalnych, co jest istotne z punktu widzenia rozwoju racjonalnej gospodarki odpadami

Do celów długoterminowych, zaliczono takie posunięcia jak:

- doskonalenie organizacji ponadlokalnych i lokalnych systemów gospodarki

odpadami komunalnymi

- dalszy rozwój selektywnej zbiórki odpadów komunalnych
- intensyfikacja szkoleń podnoszenia świadomości społecznej
- wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym metod termicznego przekształcania odpadów, ukierunkowanego na przemysł cementowy – budowa nowoczesnego zakładu przetwarzania odpadów
- intensyfikacja odzysku i unieszkodliwiania odpadów wielkogabarytowych, budowlanych i niebezpiecznych wytwarzanych w grupie odpadów komunalnych
- organizacja składowisk regionalnych wg standardów UE

Założono także, iż do roku 2007 konieczne jest osiągnięcie celu polegającego na stworzeniu systemu gospodarki odpadami opakowaniowymi, który zapewniłby następujące minimalne poziomy odzysku i recyklingu:

-	odzysk w wysokości	50%
-	recykling	25%

Dla osiągnięcia tego celu, zaplanowano budowę systemu odzysku i recyklingu który w roku 2006 w skali kraju pozwoli na uzyskanie następujących poziomów recyklingu dla poszczególnych grup materiałowych:

-	z papieru i tektury	45%
-	z aluminium	35%
-	ze szkła	35%
-	z tworzyw sztucznych	22%
-	wielomateriałowych	20%
-	ze stali	18%
-	z drewna i materiałów naturalnych	13%

W wojewódzkim planie gospodarki odpadami określono także cele do osiągnięcia w gospodarce osadami ściekowymi:

- zwiększenie przyrodniczego wykorzystania osadów zarówno w rolnictwie jak i poza rolnictwem głównie do rekultywacji terenów i wytwarzania kompostu
- zwiększenie stopnia przetwarzania osadów a następnie ich unieszkodliwienie na drodze spalania
- zapewnienie bezpieczeństwa dla zdrowia ludzi i środowiska obrotu osadami komunalnymi

W związku z powyższymi celami dotyczącymi gospodarki osadami ściekowymi, na lata 2003-2006 zaplanowano następujące działania:

- wykonanie inwentaryzacji ilości i jakości powstających osadów ściekowych głównie na drodze pełnych badań ich własności fizycznych i chemicznych
- stworzenie systemu monitoringu powstających osadów
- kontynuowanie badań nad możliwością spalania osadów w piecach obrotowych
- opracowanie programu bezpiecznego składowania odpadów z uwzględnieniem planów zamykania obecnych składowisk odpadów komunalnych

W okresie 2006-2014 przewiduje się:

- wdrożenie skutecznego systemu monitoringu gospodarki osadami przy współpracy z jednostkami badawczo-rozwojowymi
- pilotowe wdrożenie systemu podawania zmodyfikowanych osadów do spalania w piecu obrotowym w cementowni
- kontynuację badań nad doskonaleniem systemu spalania i przystosowania go do wykorzystania w innych źródłach
- budowa dwóch kompostowni o wydajności ok. 4,5 Mg na dobę, co pozwoli na zagospodarowanie ok. 20% powstających osadów (3200 Mg/rok)

W przypadku odpadów przemysłowych, proponowane przedsięwzięcia w dziedzinie gospodarowania tymi odpadami powinny dotyczyć głównie:

- modyfikacji uregulowań prawnych w dziedzinie odpadów
- wdrażania nowych rozwiązań organizacyjnych zapewniających właściwe bieżące zarządzanie strumieniami odpadów
- intensyfikacji prac badawczych i rozwojowych gwarantujących minimalizację ilości powstających odpadów, zwiększenie stopnia ich wykorzystania i skuteczną kontrolę wpływu na środowisko
- podejmowania działań inwestycyjnych niezbędnych do budowy potencjału technicznego gospodarowania odpadami

Z rozwiązań organizacyjnych, za najważniejsze uznano:

- wprowadzenie pełnej ewidencji odpadów na terenie województwa i stworzenie systemu banku o odpadach w celu weryfikacji ilości i jakości odpadów powstających w działalności gospodarczej
- rozpoznanie stanu gospodarki odpadami w małych i średnich podmiotach gospodarczych i w działalności rzemieślniczej
- organizacja systemu zbiórki, gromadzenia i transportu odpadów powstających w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw i w rzemiośle
- intensyfikacja badań nad nowymi technologiami, przyczyniającymi się do zapobiegania lub minimalizacji powstawania odpadów w działalności gospodarczej województwa
- dążenie do stosowania niskoodpadowych technologii produkcji, wykorzystujących wszystkie składniki przerabianych surowców

- zwiększenie liczby wytwórców z sektora gospodarczego w programach zarządzania środowiskowego (normy ISO serii 14000)
- doskonalenie systemu kontroli i monitoring wytwórców odpadów i podmiotów posiadających instalacje do unieszkodliwiania odpadów w celu stwierdzenia, czy działalność ta nie narusza przepisów ochrony środowiska i jest zgodna z normami i zaleceniami
- pełna inwentaryzacja i ewidencja zakładowych składowisk odpadów przemysłowych aktualnie eksploatowanych i nieczynnych wraz z ustaleniem rodzaju i jakości zgromadzonych odpadów
- opracowanie wojewódzkiego programu zmierzającego do zmniejszenia odpadów nagromadzonych na składowiskach i likwidacji składowisk
- wprowadzenie do planów gospodarki odpadami na poziomie powiatu i gminy zadań dotyczących wykorzystania odpadów przemysłowych
- organizacja w województwie systemu nadzoru weterynaryjnego nad procesem powstawania i niszczenia odpadów pochodzenia zwierzęcego
- utworzenie Regionalnego Centrum Gospodarki Odpadami

W związku z koniecznością wykonania powyższych celów dotyczących gospodarowania odpadami przemysłowymi, dla województwa określono program inwestycyjny który obejmuje:

- budowę instalacji do produkcji mieszanek dla drogownictwa na bazie lokalnych odpadów energetycznych do wykonywania stabilizacji gruntów, podbudów, nawierzchni drogowych
- budowę instalacji do wytwarzania materiałów do makroniwelacji i rekultywacji terenu przy wykorzystaniu odpadów energetycznych
- budowę systemu transportu zezwalającego na rekultywację terenu kopalni piasku odpadami ze spalania paliw
- przystosowanie jednego zakładu przemysłu materiałów budowlanych do wykorzystania odpadów z odbarwiania makulatury
- rekultywację składowisk dla których brak jest możliwości odzysku nagromadzonych odpadów
- modernizację składowisk odpadów, które nie spełniają wymogów ekologicznych
- urządzenie zbiornic padłych zwierząt

W przypadku gospodarki odpadami niebezpiecznymi, stwierdzono iż głównymi zadaniami do realizacji są:

- stworzenie systemu zbiórki odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w gospodarstwach domowych, MSP oraz szkolnictwie i sektorze medycznym
- likwidacja istniejących mogilników i zawartości magazynów gdzie przechowuje się przeterminowane środki ochrony roślin

Jak stwierdzono, zamierzenia te muszą być poprzedzone wdrożeniem rozwiązań organizacyjnych polegających na:

- wprowadzeniu pełnej ewidencji odpadów niebezpiecznych i stworzeniu banku danych o odpadach powstających w przemyśle, MSP, sektorze usług, szkolnictwie i sektorze medycznym
- opracowaniu systemu szerokiej edukacji społeczeństwa o substancjach niebezpiecznych i ich wpływie na zdrowie.

5.2 Cele i zadania dla gminy

5.2.1 Sektor komunalny

Cel strategiczny

Uwzględniając cel nadrzędny polityki ekologicznej państwa w zakresie gospodarki odpadami, którym jest zapobieganie powstawaniu odpadów, przy rozwiązywaniu problemu odpadów „u źródła”, odzyskiwanie surowców i ponowne wykorzystywanie odpadów oraz bezpieczne dla środowiska końcowe unieszkodliwienie odpadów nie wykorzystanych, dla gminy Branice określono strategiczny cel gospodarki odpadami jako minimalizacja ilości wytworzonych odpadów komunalnych oraz wdrożenie nowoczesnego systemu ich odzysku i unieszkodliwiania.

Cel ten jest zgodny również z celami krótkoterminowymi i długoterminowymi określonymi w Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Opolskiego i Planie Gospodarki Odpadami dla Powiatu Głubczyckiego a odnoszącymi się do podnoszenia świadomości społecznej obywateli, wprowadzenia selektywnej zbiórki odpadów w szczególności odpadów ulegających biodegradacji, odpadów wielkogabarytowych, budowlanych, niebezpiecznych wytwarzanych w grupie odpadów komunalnych oraz intensyfikacji działań związanych z zamykaniem i rekultywacją nieefektywnych składowisk.

Cele krótkookresowe

Zważając na zapisy Krajowego, Wojewódzkiego i Powiatowego planu gospodarki odpadami, dla gminy Branice ustalono następujące cele krótkookresowe do osiągnięcia w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi:

- współdziałanie przy prowadzeniu pełnej i wiarygodnej ewidencji odpadów
- objęcie wszystkich mieszkańców gminy zorganizowaną zbiórka odpadów
- podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa
- podnoszenie skuteczności selektywnej zbiórki odpadów – dla osiągnięcia tego celu, zaplanować należy budowę systemu odzysku i recyklingu który w roku 2006 w skali gminy pozwoli na uzyskanie następujących poziomów recyklingu dla poszczególnych grup materiałowych określonych dla przedsiębiorców dla opakowań:
 - z papieru i tektury 45%
 - z aluminium 35%
 - ze szkła 35%

- z tworzyw sztucznych 22%
 - wielomateriałowych 20%
 - ze stali 18%
 - z drewna i materiałów naturalnych 13%
-
- prowadzenie i rozwój selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych - odpady pochodzące z gospodarstw domowych, które ze względu na duże rozmiary wymagają odrębnego traktowania. Zakłada się następujący rozwój selektywnej zbiórki tego rodzaju odpadów:
 - w roku 2005 – 20% wytworzonych odpadów wielkogabarytowych
 - w roku 2006 – 20% wytworzonych odpadów wielkogabarytowych
 - w roku 2010 – 50% wytworzonych odpadów wielkogabarytowych
 - w roku 2014 – 70% wytworzonych odpadów wielkogabarytowych
 - prowadzenie i rozwój selektywnej zbiórki odpadów budowlanych - zakłada się następujący rozwój selektywnej zbiórki odpadów budowlanych:
 - w roku 2005 – 15% wytworzonych odpadów budowlanych
 - w roku 2006 – 15% wytworzonych odpadów budowlanych
 - w roku 2010 – 40% wytworzonych odpadów budowlanych
 - w roku 2014 – 60% wytworzonych odpadów budowlanych
 - prowadzenie i rozwój selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych – odpady niebezpieczne wytwarzane w grupie odpadów komunalnych – zgodnie z PPGO zakłada się następujący rozwój systemu gospodarki odpadami niebezpiecznymi:
 - w roku 2005 – 15% odpadów będzie zbieranych selektywnie
 - w roku 2006 – 15% odpadów będzie zbieranych selektywnie
 - w roku 2010 – 50% odpadów będzie zbieranych selektywnie
 - w roku 2014 – 80% odpadów będzie zbieranych selektywnie
 - aktualizacja danych na temat lokalizacji źródeł odpadów azbestowych

Cele długookresowe

Do celów długookresowych zaliczono:

- rozwój i doskonalenie ponadlokalnych i lokalnych systemów gospodarki odpadami
- rozbudowa sieci selektywnej zbiórki odpadów – zgodnie z Powiatowym Planem Gospodarki Odpadami, punkty selektywnej zbiórki odpadów surowcowych na terenie gminy Branice powinny zostać zlokalizowane w następujących punktach:

PUNKTY SELEKTYWNEJ ZBIÓRKI		
Miasto / Wieś	ETAP I – do 2007r.	ETAP II – do 2011r.
Bliszczyce	1	4
Boboluszki	0	2
Branice	4	15
Dzbańce	0	0
Dzbańce – Osiedle	0	3
Dzierzkowice	0	1
Grudczany	0	1
Jabłonka	0	0
Jakubowice	0	0
Jędrychowice	0	0
Lewice	0	3
Michałkowice	0	1
Niekazanice	0	1
Posucice	0	1
Turków	0	0
Uciechowice	0	1
Wiechowice	0	1
Wódka	0	1
Włodzienin + Włodzienin Kolonia	1	5
Wysoka	1	3
RAZEM	7	43

- kontynuacja i intensyfikacja akcji szkoleń i podnoszenia świadomości społecznej
- intensyfikacja odzysku i unieszkodliwiania odpadów wielkogabarytowych, budowlanych i niebezpiecznych wytwarzanych w grupie odpadów komunalnych

Działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami

Podstawowymi działaniami zmierzającymi do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Branice są:

- minimalizacja powstawania odpadów,
- zapewnienie odzysku i recyklingu odpadów,
- działania wspomagające prawidłowe postępowanie w zakresie zbiórki, transportu oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
- działania zmierzające do redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających

biodegradacji

Minimalizacja powstawania odpadów komunalnych

Minimalizacja produkcji odpadów będąca celem nadrzędnym polityki ekologicznej państwa, wymaga stosowania wielu zachęt i metod redukcji ilości odpadów, należą do nich:

- kompostowanie przydomowe frakcji odpadów komunalnych ulegających biodegradacji na obszarach z zabudową jednorodzinną,
- zastosowanie instrumentów finansowych celem zachęcenia wytwórców do ograniczenia ilości odpadów np. dla gospodarstw indywidualnych (zabudowa jednorodzinna) odzyskujących część odpadów w wyniku selektywnej zbiórki odpadów można wprowadzić obniżone opłaty za wywóz odpadów komunalnych ,
- edukacja społeczna prowadzona w celu zachęcenia społeczeństwa do ograniczenia wytwarzania odpadów:
 - w systemie nauczania począwszy od zajęć w szkołach podstawowych i w gimnazjum,
 - za pomocą środków masowego przekazu (lokalna prasa),
 - za pomocą rozpowszechnionych ulotek, akcji plakatowej itp.

W ramach prowadzonej edukacji należy np. zachęcać mieszkańców do kupowania towarów w opakowaniach wielokrotnego użytku oraz w opakowaniach biodegradowalnych, wykorzystywania mniej toksycznych produktów (np. farb, lakierów) itp.

Zapewnienie odzysku i recyklingu

Poziomy odzysku i recyklingu zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi zostały określone w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami oraz w Powiatowym Planie Gospodarki Odpadami i dotyczą:

- redukcji ilości odpadów opakowaniowych,
 - redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji ,
 - redukcji ilości odpadów wielkogabarytowych,
 - redukcji ilości odpadów budowlano-remontowych pochodzących z sektora komunalnego,
 - redukcji ilości odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych.
- Odpady z papieru i tektury
- Podstawowe działania w zakresie odpadów z papieru i tektury powinny być ukierunkowane na:
- zwiększenie efektywności i rozszerzenie zakresu selektywnej zbiórki lub skupu poprzez zwiększenie ilości pojemników i objęcie selektywną zbiórką wszystkich mieszkańców, przeprowadzenie kampanii informacyjnej propagującej celowość segregacji makulatury opakowaniowej w gospodarstwach domowych, podmiotach gospodarczych i handlowych itd.
 - przeprowadzanie właściwej segregacji odpadów na znormalizowane gatunki makulatury (poprawa bazy technicznej firm usług komunalnych w zakresie segregacji),

- zwiększenie zapotrzebowania na wyroby celulozowo – papiernicze z udziałem makulatury (propagowanie stosowania tych wyrobów).
- **Opakowania ze szkła**
Zwiększenie przetwórstwa stłuczki szklanej jest związane z:
 - poprawą efektywności i rozszerzeniem zakresu zbiórki/skupu (zwiększenie ilości pojemników i objęcie zbiórką większej liczby mieszkańców, wprowadzeniu pojemników na różne kolory szkła (bezbarwne i kolorowe), przeprowadzenie kampanii informacyjnej propagującej celowość segregacji na poziomie gospodarstwa domowego, zakładu, jednostki handlowej itd.
 - prowadzeniem właściwej segregacji stłuczki przez przedsiębiorstwa odbierające odpady (brak zanieczyszczenia obcego pochodzenia),
 - rozbudowa zaplecza technicznego do uzdatniania stłuczki.
- **Odpady z tworzyw sztucznych**
Plan działania w gospodarowaniu odpadami z tworzyw sztucznych opiera się na:
 - wprowadzeniu dla producentów i użytkowników opakowań wymogu przeprowadzenia analizy stosowanych opakowań lub systemów pakowania pod kątem przydatności do recyklingu, a także certyfikacji opakowań w tym zakresie (na szczeblu centralnym),
 - określenie rodzajów opakowań przydatnych do recyklingu, dla których zbiórka ma ekonomiczne uzasadnienie (na szczeblu ponadlokalnym),
 - zwiększenie efektywności zakresu selektywnej zbiórki odpadów z tworzyw sztucznych (zwiększenie ilości pojemników i objęcie zbiórką większej liczby mieszkańców, inicjowanie działań informacyjnych propagujących celowość segregacji odpadów na poszczególne polimery,
 - poprawie bazy technicznej przedsiębiorstw odbierających odpady w zakresie odpadów na poszczególne polimery i przygotowanie ich do przetwórstwa zgodnie z warunkami odbioru technicznego określonymi przez zakładu przetwórcze,
 - promocji działań prowadzących do zwiększenia zapotrzebowania na wyroby z udziałem surowców wtórnych (akcje informacyjne propagujące wyroby wytwarzane z udziałem tworzyw wtórnych).
- **Odpady metalowe**
Plan działań w gospodarce odpadami metalowymi zakłada:
 - doprowadzenie do rozbudowy linii złomu opakowaniowego w sortowniach, kompostowniach i składowiskach odpadów komunalnych,
 - propagowanie recyklingu aluminium
- **Odpady wielomateriałowe**
Plan działań w gospodarowaniu odpadami wielomateriałowymi zakłada:
 - wprowadzenie dla producentów i użytkowników opakowań wymogu przeprowadzenia oceny opakowań pod kątem przydatności do odzysku, a w szczególności do recyklingu lub certyfikację opakowań w tym zakresie (na szczeblu centralnym),
 - dostosowanie systemu selektywnej zbiórki do tych rodzajów opakowań, dla których istnieją technologie przetwórcze.

Działania zmierzające do redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji

Zgodnie z wymaganiami określonymi w art.5 Dyrektywy Rady 1999/31/EC należy przyjąć, że ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania powinny wynosić wagowo:

- w 2010 roku – 75%
- w 2013 roku – 50%
- w 2020 roku – 35%

w stosunku do całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, wytworzonych w 1995 roku. Jako odpady ulegające biodegradacji traktowane są :

- odpady zielone,
- odpady z opakowań papierowych,
- papier nieopakowaniowy,
- domowe odpady organiczne

Zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Opolskiego do roku 2010 należy uzyskać 12% odzysku odpadów biodegradowalnych w stosunku do roku 1995.

Działania wspomagające prawidłowe postępowanie w zakresie zbiórki, transportu oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych

Podstawą racjonalnej gospodarki odpadami jest odpowiedni system zbiórki odpadów. Istnieje ścisły związek pomiędzy planowanymi na danym obszarze metodami unieszkodliwiania odpadów, a systemem zbiórki odpadów. Gromadzenie odpadów w miejscu powstania stanowi pierwsze ogniwo ich usuwania i unieszkodliwiania. Usuwanie odpadów z mieszkań oraz sposób ich przechowywania na terenie nieruchomości mają znaczący wpływ na czystość i stan sanitarny w osiedlach. Gromadzenie odpadów powinno stanowić etap krótkotrwały i przejściowy.

Selektywna zbiórka odpadów może odbywać się w następujący sposób:

- zbieranie selektywne u „źródła”,
- kontenery ustawione w sąsiedztwie (centra zbierania),
- zbiorcze punkty selektywnego gromadzenia (centra recyklingu).

Oprócz podstawowych odpadów użytkowych (makulatura, szkło, tworzywa sztuczne, złom metalowy) odbierane mogą tam być:

- odpady niebezpieczne,
- odpady wielkogabarytowe,
- odpady budowlane,
- odpady z ogrodów i terenów zielonych.

Selektywne zbieranie odpadów ulegających biodegradacji

Szczególnie istotne z punktu widzenia założonych celów jest właściwe zbieranie odpadów ulegających biodegradacji. Selektywne zbieranie odpadów ulegających biodegradacji powinno się odbywać już w gospodarstwach domowych gdzie mieszkańcy muszą zbierać na bieżąco odpady organiczne oddzielnie, w osobnym pojemniku.

Stosowane mogą być następujące metody zbierania odpadów ulegających biodegradacji:

1. Zbieranie selektywne odpadów ulegających biodegradacji w tym:

- bezpośrednio z domostw zbieranie przy „krawężniku”,
- z zastosowaniem pojemników ustawionych w bezpośrednim sąsiedztwie gospodarstw domowych (centra zbierania),
- poprzez bezpośrednią dostawę odpadów do obiektów odzysku (centra recyklingu).

2. Zbieranie mieszanych odpadów komunalnych systemem dwupojemnikowym - odpady ulegające biodegradacji zbierane razem z odpadami mineralnymi w jednym pojemniku. W drugim pojemniku zbierane są wszystkie suche surowce wtórne oraz odpady niebezpieczne przeznaczone do specjalistycznego unieszkodliwiania.

Metoda pierwsza zbierania gwarantuje uzyskanie surowca o większej czystości, co ma szczególne znaczenie w przypadku stosowania kompostowania jako metody recyklingu organicznego odpadów ulegających biodegradacji. Pozyskany w ten sposób kompost może mieć szerokie zastosowanie, również do nawożenia upraw.

Metoda druga zbierania daje surowiec zanieczyszczony. Może być ona zagospodarowany m.in. w procesie fermentacji metanowej odpadów lub w pryzmach energetycznych. W przypadku skierowania pozyskanego tą metodą surowca do kompostowni uzyskuje się produkt gorszej jakości mogący zawierać np. kawałki szkła, mający ograniczone zastosowanie.

Selektywne zbieranie odpadów niebezpiecznych

Przy zbieraniu odpadów niebezpiecznych w grupie odpadów komunalnych zaleca się stosowanie następujących systemów organizacyjnych:

- zbieranie w punktach zbiorczych: odpady donoszone są przez mieszkańców do punktów zbiorczych (centrum recyklingu, Gminny Punkt Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych – GPZON). Ich ilość będzie uzależniona od potrzeb i w każdym przypadku będzie to indywidualna decyzja władz miejscowych poprzedzona analizą warunków lokalnych,
- regularny odbiór odpadów przez specjalny pojazd (Mobilny Punkt Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych). Do tego celu, stosowane będą specjalne samochody z pojemnikami objeżdżające w określone dni wyznaczony obszar (średnio cztery razy do roku),
- zbieranie poprzez sieć handlową np. apteki, sklepy fotograficzne, sklepy z farbami itp. Władze lokalne zawierają umowy z różnymi placówkami handlowymi w zakresie przyjmowania różnych rodzajów odpadów niebezpiecznych. Specjalny pojazd zabiera z tych placówek odpady niebezpieczne.

Selektywne zbieranie odpadów wielkogabarytowych

Systemy zbierania odpadów wielkogabarytowych :

- okresowy odbiór bezpośrednio od ich właścicieli oraz stworzenie warunków do zamówienia takiej usługi na telefon,
- dostarczenie sprzętu do zakładu zagospodarowania odpadów lub recyklingu przez właścicieli własnym transportem,
- bezpośredni odbiór przez producenta (dotyczy przede wszystkim zbierania sprzętu elektronicznego i sprzętów gospodarstwa domowego). Ta forma pozyskiwania odpadów wielkogabarytowych upraszcza system zbierania odpadów i ich usuwania. Odpady te nie zasilają ogólnego strumienia odpadów komunalnych.

Zbiórka i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych

Gospodarka odpadami niebezpiecznymi wydzielonymi z odpadów komunalnych na terenie gminy Branice obejmować będzie:

- zorganizowanie ruchomych punktów zbiórki odpadów niebezpiecznych (system kontenerowy polega na zastosowaniu jako punktu zbiórki kontenera, z możliwością transportu przez samochód samozaładowczy hakowy (Mobilny Punkt). Kontener mieści w sobie pojemniki na różnego rodzaju odpady niebezpieczne. Planowane jest ustawienie kontenera dwa razy w roku, przez jeden dzień w każdej miejscowości. Częstotliwość ta wydaje się wystarczająca przy uwzględnieniu założenia, że ilość odpadów niebezpiecznych stanowi wg. źródeł – 1-2% odpadów komunalnych. Przy wyborze miejsca lokalizacji kontenera uwzględnione zostaną ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wszelkie wymogi bezpieczeństwa. Jako najwłaściwszy termin wydaje się druga połowa marca – pozwoli to na przeprowadzenie krótkiej akcji edukacyjnej w gminie i jednocześnie pozwoli liczyć na sprzyjającą przedsięwzięciu pogodę. Aby przedsięwzięcie było efektywne, przed jego realizacją przeprowadzona zostanie wśród mieszkańców akcja informacyjna o terminach i miejscach przeprowadzenia zbiórki.
- Miejsca Zbiórki Wybranych Odpadów Niebezpiecznych, jak:
 - o apteki - zbiórka nieużytecznych lekarstw,
 - o szkoły - zbiórka baterii, punkty serwisowe,
 - o sklepy motoryzacyjne - zbiórka akumulatorów i baterii,
 - o wybrane sklepy - opakowania po środkach ochrony roślin.

Organizację zbiórki przeterminowanych leków przez apteki należy uzgodnić z Wojewódzkim Inspektoratem Inspekcji Farmaceutycznej w Opolu.

Zbiórka baterii w szkołach może być elementem programu edukacyjnego dzieci i młodzieży. Zbiórka akumulatorów i baterii przez punkty serwisowe oraz opakowań po toksycznych środkach ochrony roślin przez wybrane sklepy jest dopełnieniem ustawowych obowiązków nałożonych na posiadaczy odpadów w postaci baterii i akumulatorów oraz producentów, importerów i sprzedawców substancji niebezpiecznych. Mieszkańcy oraz małe zakłady rzemieślnicze i jednostki usługowe powinni zbierać odpady niebezpieczne w przeznaczonych do tego celu, odpowiednich pojemnikach.

Zebrane w mobilnych punktach odpady niebezpieczne będą przekazywane do unieszkodliwiania specjalistycznym firmom posiadającym stosowne zezwolenia odnośnie transportu i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych.

Organizacja zbiórki odpadów niebezpiecznych

Przed ustawieniem ruchomych punktów zbiórki odpadów niebezpiecznych, należy przystąpić do zorganizowania zbiórki odpadów niebezpiecznych na terenie gminy. Zbiórka ta, powinna być prowadzona, zgodnie z określonymi w przepisach ochrony środowiska wymaganiami dotyczącymi postępowania z odpadami niebezpiecznymi, w wytypowanych na terenie gminy Miejscach Zbiórki Wybranych Odpadów Niebezpiecznych, którymi mogą być: apteki, szkoły, punkty serwisowe i sklepy motoryzacyjne oraz wybrane sklepy prowadzące sprzedaż środków ochrony roślin. Zbiórką należy objąć następujące rodzaje odpadów: nieużyteczne lekarstwa, baterie, akumulatory i opakowania po środkach ochrony roślin. Proponuje się następujące etapy zbiórki odpadów niebezpiecznych:

- podjęcie decyzji o przystąpieniu do zbiórki odpadów niebezpiecznych i powierzenie obowiązku koordynowania tego przedsięwzięcia odpowiedniemu stanowisku w Urzędzie Gminy,
- pisemne poinformowanie aptek, szkół, punktów serwisowych i sklepów motoryzacyjnych oraz sklepów sprzedających środki ochrony roślin o planowanym

przystąpieniu do zbiórki odpadów niebezpiecznych i zaproponowanie współpracy. Udział w akcji powinien być dobrowolny, bez wynagrodzenia, wszystkie koszty związane z wprowadzeniem systemu powinna ponieść gmina;

- w przypadku aptek pisemna zgoda Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Farmaceutycznej w Opolu na lokalizację punktów zbiórki w wytypowanych aptekach,
- zakup sprzętu niezbędnego do zbiórki, tj.: specjalistycznych pojemników i dostarczenie ich do MZWON z umową użyczenia,
- podpisanie umowy między gminą a specjalistyczną firmą posiadającą stosowne zezwolenia na transport i utylizację odpadów niebezpiecznych,
- promowanie zbiórki podczas realizacji programu edukacji ekologicznej.

Zbiórka i transport odpadów wielkogabarytowych

Zbiórka odpadów wielkogabarytowych w początkowym okresie 2004 – 2007r. będzie odbywała się poprzez zbiórkę tzw. „wystawki”. Mieszkańcy dwa razy w roku w uprzednio określony dzień będą wystawiać odpady wielkogabarytowe przed posesją, a firma zajmująca się zbieraniem odpadów będzie je odbierać odpłatnie (w ramach opłaty jak za odpady wymieszane komunalne).

Zbiórka i transport odpadów budowlanych

W Gminie Branice nie przewiduje się lokalizacji zakładu przeróbki odpadów budowlanych. Zbiórką i transportem odpadów budowlanych z miejsca ich powstawania powinny zajmować się wytwórcy tych odpadów - firmy budowlane, rozbiórkowe, osoby prywatne prowadzące prace remontowe. Segregowanie tych odpadów na przydatne do odzysku i nadające się tylko do składowania powinno następować już na placu budowy. Miejsce i czas odbioru odpadów budowlanych zależne są od harmonogramu prac budowlanych.

Strategie i instrumenty służące promowaniu zbierania selektywnego

W celu zachęcania mieszkańców do zbierania selektywnego i zwiększenia jej efektywności wykorzystywane będą następujące działania:

- obowiązki określone prawem wynikające z obowiązku nałożonego na gminę przez zapisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach (Dz. U. Nr 62 poz. 628 z późniejszymi zmianami) oraz ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U.Nr.132 poz.622 z późniejszymi zmianami)
- wykorzystanie prawa lokalnego do efektywnego wprowadzania selektywnego zbierania, poprzez zalecenia dotyczące gospodarstw domowych i innych wytwórców odpadów obejmujące sposób zbierania, typy pojemników oraz częstotliwość ich wystawiania do zbierania (zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U.Nr132 poz.622)
- instrumenty finansowe, np. gospodarstwa odzyskujące część odpadów oszczędzają na wydatkach związanych ze zbieraniem odpadów niesegregowanych (mniejszy pojemnik lub rzadszy odbiór). Inną zachętą finansową może być obniżenie opłaty za usuwanie odpadów dla gospodarstw prowadzących kompostowanie odpadów we własnym zakresie.
- edukacja społeczna, prowadzenie kampanii edukacyjno - informacyjnych stanowi zasadniczą część wdrażania planów gospodarki odpadami. Jej celem jest zachęcenie „producenta” odpadów do ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów, a następnie do ich segregacji u źródła.

Składowanie odpadów i potrzeby w tym kierunku

Prowadzenie zbierania surowców wtórnych spowoduje zmniejszenie ilości odpadów deponowanych na składowisku. Wszystkie wyselekcjonowane odpady z gminy Branice będą kierowane na składowisko w Gliwicach.

5.2.2 Odpady z sektora gospodarczego

Zgodnie z zapisami Polityki Ekologicznej Państwa, udział odzyskiwanych i ponownie wykorzystanych gospodarczo odpadów przemysłowych w 2010 roku, powinien wzrosnąć dwukrotnie w odniesieniu do 1990 roku. Odnosząc te wartości do średniej krajowej (37,2% w 1990 r.) w roku 2010 wskaźnik ten powinien wynosić 74,4%. Bardzo ważnym zagadnieniem jest również minimalizacja wytwarzanych odpadów poprzez wdrażanie technologii bezodpadowych i stosowania opakowań wielokrotnego użytku, a także nie stosowania procesów produkcyjnych energochłonnych, materiałochłonnych czy wodochłonnych. Dopiero w następnej kolejności należy stosować zasadę powtórnego wykorzystania powstających odpadów a więc zasadę recyklingu. Utylizacja odpadów jest ostatnim ogniwem w łańcuchu i powinna być stosowana jedynie wtedy, kiedy wcześniejsze metody nie mogą przynieść efektu.

Cel strategiczny

Celem strategicznym jest graniczenie wytwarzania odpadów z sektora gospodarczego oraz wprowadzenie nowoczesnego systemu ich unieszkodliwienia i gospodarczego wykorzystania.

Cele krótkoterminowe i długoterminowe do roku 2011

- systematyczne wprowadzanie bezodpadowych i mało odpadowych technologii produkcji,
- stymulowanie podmiotów gospodarczych wytwarzających odpady przemysłowe do zintensyfikowania działań zmierzających do maksymalizacji gospodarczego wykorzystania odpadów,
- prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dla małych i średnich podmiotów i zakładów rzemieślniczych mających na celu zwiększenie stopnia odzysku wytwarzanych przez nie odpadów oraz wykorzystanie istniejących już instalacji zagospodarowania,
- dążenie do osiągnięcia odzysku odpadów z sektora gospodarczego na poziomie 95%,
- wdrożenie najlepszych dostępnych technologii (BAT) w zakresie odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

Zadaniem o pierwszorzędym znaczeniu, niezbędnym do realizacji w krótkim terminie, jest wprowadzenie systemu informacji i ewidencji całego strumienia powstających odpadów. Ogromna odpowiedzialność spada w tym względzie na urzędy administracji samorządowej różnego szczebla. Trzeba jednak zadawać sobie sprawę z faktu, że bez koordynacji tych działań na poziomie wojewódzkim, na pewno nie przyniesie oczekiwanych rezultatów. Zakłada się, że system gospodarki odpadami pochodzącymi z sektora gospodarczego będzie prowadzony stosownie do obowiązujących przepisów prawnych. Odpady wytwarzane przez podmioty gospodarcze funkcjonujące na terenie gminy będą poddawane procesom odzysku lub unieszkodliwiania zgodnie z dotychczasową praktyką.

Istotnym zadaniem jest rozpowszechnienie właściwej gospodarki odpadami pochodzącymi z małych przedsiębiorstw, które często nie dopełniają obowiązków wynikających z przepisów prawa pozbywając się odpadów przemysłowych w sposób zagrażający środowisku (np. poprzez wymieszanie ich z odpadami komunalnymi).

5.2.3 Odpady niebezpieczne

Cel strategiczny

Celem strategicznym jest eliminacja bądź minimalizacja zagrożeń wynikających z gospodarowania odpadami niebezpiecznymi

- Odpady zawierające PCB

Obecnie na terenie gminy Branice nie stwierdzono występowania urządzeń zawierających PCB. W przypadku zidentyfikowania w/w urządzeń należy realizować następujące cele krótkookresowe i długookresowe:

Cele krótkoterminowe do 2007r

- weryfikacja danych z inwentaryzacji urządzeń zawierających PCB,
- likwidacja urządzeń zawierających PCB,
- kontrola prawidłowego oznakowania urządzeń zawierających PCB oraz monitoring procesu likwidacji urządzeń zawierających PCB,
- kampania edukacyjno-propagandowa w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami zawierającymi PCB.

Cele długoterminowe 2007-2011 r.

- monitoring procesu likwidacji urządzeń zawierających PCB,
- prowadzenie prac likwidacyjnych – zakończenie 2010 r.

- Oleje odpadowe

Cele krótkoterminowe do 2007r

Celem krótkoterminowym jest uzyskanie poziomu odzysku olejów odpadowych (smarowych) do roku 2007 w wysokości 50% w stosunku do ilości wprowadzanej na rynek i poziomu recyklingu w wysokości 25%,

Działania

Zwiększenie stopnia pozyskania olejów odpadowych szczególnie ze źródeł rozproszonych (małe i średnie przedsiębiorstwa oraz indywidualni posiadacze) poprzez utworzenie Mobilnych Punktów Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych, uświadomienie mieszkańcom zasad prawidłowego postępowania z olejami odpadowymi, rozszerzenie sieci punktów zbiórki o warsztaty samochodowe, stacje benzynowe itp., okresowe i stałe zbiórki w wyznaczonych punktach.

- Wyeksploatowane pojazdy

Cele krótkoterminowe do 2007 roku

- zwiększenie stopnia złomowania starych samochodów,
- zwiększenie stopnia wykorzystania surowców

Cele długoterminowe do roku 2015

- zwiększenie po dniu 1 stycznia 2015 r. poziomu ponownego użycia i odzysku przyjętych pojazdów powinno wynosić nie mniej niż 95% średniej masy pojazdu rocznie oraz poziom ponownego użycia i recyklingu nie mniej niż 85% średniej masy pojazdu rocznie.

Działania

Zgodnie z wymogami opracowywanej ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji – wersja projektu z dnia 18.12.2002 zakłada się:

- po dniu 1 stycznia 2006 r. stacja demontażu powinna osiągnąć poziom ponownego użycia i odzysku przyjętych pojazdów w wysokości nie mniejszej niż 85% średniej masy pojazdu rocznie oraz poziom ponownego użycia i recyklingu nie mniejszy niż 80% średniej masy pojazdu rocznie,
- dla pojazdów wyprodukowanych przed 1 stycznia 1980 r. osiągnięty poziom ponownego użycia i odzysku może wynosić nie mniej niż 75%, a poziom ponownego użycia i recyklingu nie mniej niż 70% średniej masy pojazdu rocznie

Dla zapewnienia prawidłowej gospodarki użytymi pojazdami konieczne jest przede wszystkim podjęcie działań na poziomie krajowym. Zgodnie z wymaganiami dyrektywy o postępowaniu z wyeksploatowanymi samochodami oraz z projektem ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji, stacje demontażu będą zobowiązane po dniu 1 stycznia 2007 do bezpłatnego przyjmowania samochodów od ostatniego właściciela. Producenci i importerzy samochodów, w przypadku niewypełnienia obowiązku odzysku i recyklingu będą zobowiązani uiścić opłatę produktową. Środki z opłaty produktowej przeznaczone będą na dofinansowanie zadań z zakresu demontażu pojazdów, których demontażu nie wykonano na podstawie umowy z przedsiębiorcami lub organizacjami odzysku.

- Zużyte opony

Cele krótkoterminowe i długoterminowe do roku 2011

- zwiększenie stopnia wykorzystania zużytych opon.

Działania

Obowiązujące uregulowania prawne dążące do zakończenia składowania opon na składowiskach oraz obowiązki producentów, związane z opłatą produktową i depozytową wymuszają zwiększenie stopnia wykorzystania opon zużytych. Będą one wykorzystywane poprzez bieżnikowanie, wykorzystywanie produktów z przeróbki mechanicznej i chemicznej oraz spalanie z wykorzystaniem energii.

Dokładne określenie ilości zużytych opon jest trudne ze względu na brak ewidencji w tym zakresie. Szacunki wykonane w opracowaniu pt. „Opracowanie ogólnokrajowego systemu utylizacji odpadów gumowych” wykazały, że w latach 2000 i 2005 będzie powstawać odpowiednio 120 tys. Mg i 150 tys. Mg zużytych opon, z czego wykorzystane jest średnio 35% odpadów (dane dla całego kraju). Odpady gumowe, a w szczególności zużyte opony, stanowią poważny problem ekologiczny ze względu na ich trwałość. Na podstawie badań Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Przemysłu Oponiarskiego zużyte opony stanowią ok. 70% odpadów gumowych. Problem zużytych opon i odpadów gumowych jest rozwiązywany przez:

- przedłużenie czasu ich użytkowania wskutek bieżnikowania i zwiększenia trwałości (wg danych statystycznych obecnie bieżnikuje się ok. 40% opon ciężarowych, opony osobowe są bieżnikowane w niewielkim stopniu;
- odbieranie przez wyspecjalizowane firmy posiadające odpowiednie uprawnienia do zbierania, strzępienia i spalania odpadów gumowych;
- przewożenie na składowiska stanowiące prawie 96% wszystkich wyrobów gumowych tam składowanych.

Do zagospodarowania odpadów gumowych powinny powstawać zakłady produkujące granulaty poprzez np. mechaniczne rozdrabnianie opon i odpadów gumowych. Granulat może zostać wykorzystany np. do produkcji materiałów budowlanych i galanterii gumowej.

● Akumulatory i baterie

Cele krótkoterminowe do 2007 roku

- zintensyfikowanie zbiórki akumulatorów i baterii,
- 100% odzysk akumulatorów ołowiowych oraz przynajmniej pozostałych baterii i akumulatorów zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2003r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych (Dz.U.Nr 104, poz.982) w ilości:
 - akumulatory niklowo - kadmowe wielkogabarytowe – 70%,
 - akumulatory niklowo - kadmowe małogabarytowe – 50%,
 - pozostałe baterie (z wyłączeniem cynkowo-węglowych i alkalicznych) – 50%.

Działania

Rozszerzenie sieci punktów zbiórki o szkoły, handel i usługi itp.; okresowe i stałe zbiórki w wyznaczonych punktach, edukacja ekologiczna. W celu usprawnienia gospodarki małogabarytowymi akumulatorami i bateriami niezbędne jest zorganizowanie ich zbierania z rozproszonych miejsc powstawania. Obowiązek odzysku z rynku zużytych baterii i akumulatorów został nałożony na podmioty wprowadzające je na rynek, a egzekwowane jest przy zastosowaniu opłaty produktowej.

Zgodnie z art. 20 ust.1 ustawy z dnia 11 maja 2001 roku o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz opłacie produktowej i opłacie depozytowej (Dz.U.Nr 63, poz.639 z późn.zm) sprzedawca detaliczny akumulatora

ołowiowego (kwasowego) jest obowiązany przy jego sprzedaży do przyjęcia zużytego akumulatora.

- Odpady azbestowe

Cele krótkoterminowe do 2007 roku

- usuwanie odpadów zawierających azbest zgodnie z przepisami obowiązującymi przy pracach z azbestem i kierowanie ich do kwater przeznaczonych dla odpadów zawierających azbest na składowiskach odpadów komunalnych lub na składowiska odpadów niebezpiecznych,
- przygotowanie szczegółowego harmonogramu usuwania azbestu na poziomie gminy wraz z monitoringiem podejmowanych działań,
- organizacja kampanii informacyjnej o szkodliwości wyrobów zawierających azbest i bezpiecznym jego demontażu, w tym organizacja szkoleń dla firm budowlanych zajmujących się demontażem płyt azbestowo-cementowych

Cele długoterminowe do 2011 roku

- całkowite usunięcie wyrobów azbestowych do roku 2032

Działania

W Wojewódzkim Programie Gospodarki Odpadami w Województwie Opolskim proponuje się wybudowanie kwater przeznaczonych na składowanie odpadów azbestowych na składowisku odpadów komunalnych w Ziemielowicach w gminie Namysłów.

Powierzchnia potrzebna na składowanie odpadów azbestowych z terenu woj. opolskiego wynosi 3ha. Zakłada się budowę składowisk odpadów azbestowych:

- o powierzchni 2 ha do 2005r.
- o powierzchni 1 ha po 2013r.

Zagadnienia dotyczące stopniowej likwidacji oddziaływania azbestu na środowisko i doprowadzenie do spełnienia wymogów środowiska oraz stworzenie odpowiednich warunków do wdrażania przepisów prawnych i norm postępowania z wyrobami zawierającymi azbest, stosowanych w Unii Europejskiej, zostały zawarte w „Programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, stosowanych na terytorium Polski” przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 14 maja 2002r.

- Farby i lakiery

Cele krótkoterminowe do 2007 roku i długoterminowe do 2011 roku

- zintensyfikowanie zbiórki farb i lakierów,
- stosowanie mniej toksycznych farb i lakierów.

Działania

- rozszerzenie sieci punktów zbiórki o warsztaty samochodowe, stacje benzynowe, handel i usługi,
- okresowe i stałe zbiórki w wyznaczonych punktach,

- zastępowanie tradycyjnych materiałów farbami wodnymi i wyrobami lakierniczymi o wysokiej zawartości substancji stałych,
- stosowanie farb proszkowych oraz materiałów malarskich utwardzonych radiacyjnie,
- Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne

Cele krótkoterminowe do 2007 roku

- osiągnięcie do 31 stycznia 2006 r. zbiórki odpadów elektrycznych i elektronicznych na poziomie 4kg/M zgodnie z Dyrektywą 2002/96/EC z dnia 27.01.2003r w sprawie odpadów sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- osiągnięcie poziomu recyklingu i odzysku urządzeń chłodniczych i klimatyzacyjnych określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2003 r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych (Dz. U. Nr 104, poz.982) :
 - urządzenia klimatyzacyjne zawierające substancję zubożającą warstwę ozonową (CFC i HCFC) : odzysk – 50 % , recykling- 50 %,
 - urządzenia chłodnicze i zamrażające oraz pompy ciepła poza urządzeniami dla gospodarstw domowych zawierające substancję zubożającą warstwę ozonową (CFC i HCFC); odzysk – 70 % , recykling – 70%,
 - chłodziarki i zamrażarki typu domowego zawierające substancje zubożające warstwę ozonową: odzysk – 50 % , recykling – 50%.

Działania

Zorganizowanie selektywnej zbiórki odpadów elektrycznych i elektronicznych na terenie gminy (systemy zbiórki: z gospodarstw domowych – poprzez sklepy lub punkty zbierania odpadów niebezpiecznych organizowane przez gminy, od podmiotów gospodarczych – poprzez dystrybutorów sprzętu elektrycznego lub bezpośrednio do zakładów recyklingu i demontażu), rozwój działań w zakresie przedłużenia okresu użytkowania a mianowicie; przekazanie starszego typu sprzętu innym użytkownikom, konserwacja i naprawa czy odnowa przy współudziale producentów, okresowe i stałe zbiórki w wyznaczonych punktach

- Odpady medyczne

Cele krótkoterminowe do 2007 roku

- bezpieczne przechowywanie odpadów medycznych,
- transport i unieszkodliwianie odpadów zgodnie z wymogami ochrony środowiska,

- objęcie wszystkich podmiotów z terenu gminy wytwarzających odpady medyczne zorganizowanym systemem zbiórki odpadów,
- przeprowadzenie kampanii edukacyjnej wśród pracowników służby zdrowia ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowej klasyfikacji odpadów medycznych i wskazaniem pożądanych zachowań w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi.

Cele długoterminowe do 2011 roku

- zapobieganie praktykom termicznego unieszkodliwiania odpadów medycznych w instalacjach grzewczych.
- Odpady weterynaryjne

Cele krótkoterminowe do 2007 roku

- objęcie wszystkich podmiotów z terenu gminy wytwarzających odpady weterynaryjne zorganizowanym systemem zbiórki odpadów,
- eliminacja nieprawidłowych sposobów postępowania z odpadami weterynaryjnymi

Cele długoterminowe do 2011 roku

- objęcie systemem zbiórki i transportu oraz prawidłowego unieszkodliwiania wszystkich wytwórców odpadów weterynaryjnych powstających na terenie gminy Branice.

6. PROJEKTOWANY SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI, W SZCZEGÓLNOŚCI GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI I OPAKOWANIO- WYMI, UWZGLĘDNIAJĄCY ICH ZBIERANIE, TRANSPORT, ODZYSK I UNIESZKODLIWIANIE, ZE WSKAZANIEM MIEJSCA UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW

Począwszy od sierpnia 2004 obsługę gminy w zakresie odbioru i transportu odpadów przejęła firma RETHMANN PUS. Proponowany przez nią system gospodarki odpadami nie odbiega od rozwiązań, które były realizowane przez Budżetowy Zakład Gospodarki Komunalnej z Branic.

W celu uniknięcia sytuacji, w której społeczność gminy wyrzucałaby wraz z odpadami komunalnymi, odpady zaliczane do niebezpiecznych, proponuje się organizowanie okresowych akcji zbiórki odpadów niebezpiecznych pochodzących z domostw. Akcje takie powinny być poprzedzane informowaniem o nich ludności, co powinno następować z odpowiednim wyprzedzeniem czasu.

Ponieważ na terenie gminy brak jest miejsca w którym odpady takie mogłyby być składowane, proponuje się odpady te powinny być odbierane przez wyspecjalizowane firmy które zajmą się ich unieszkodliwianiem. Zgodnie z założeniami oferty złożonej przez firmę RETHMANN PUS, nie nadające się do odzysku i późniejszego przetworzenia odpady komunalne będą utylizowane na wysypisku odpadów komunalnych w Gliwicach.

Do odpadów niebezpiecznych powstających na terenie gospodarstw domowych można zaliczyć przede wszystkim:

- środki ochrony roślin I i II klasy toksyczności – kod: 20 01 19*
- urządzenia zawierające freony – kod: 20 10 23*
- farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszczce i żywice zawierające substancje niebezpieczne – 20 01 27*
- detergenty zawierające substancje niebezpieczne – kod: 20 01 29*
- leki cytotoksyczne i cytostatyczne – kod: 20 01 31*
- baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz nie sortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie
- Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki

Ponieważ jednym z głównych celów krótkoterminowych jest objęcie wszystkich mieszkańców województwa zorganizowaną zbiórką odpadów; a co za tym idzie wyeliminowanie niekontrolowanego wprowadzania odpadów komunalnych do środowiska, proponuje się przeprowadzenie akcji podnoszącej świadomość społeczną obywateli, dotyczącej prowadzenia niewłaściwej gospodarki odpadami.

Ponadto, wszystkie miejscowości na terenie gminy powinny zostać zaopatrzone w pojemniki służące selektywnej zbiórce odpadów, głównie takich jak:

- papier i tektura

- tworzywa sztuczne
- szkło

Jednocześnie, powinien nastąpić rozwój selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych i odpadów budowlanych.

Wdrożenie nowego systemu gospodarki odpadami w gminie Branice proponuje się przeprowadzić w następującej kolejności:

- podjęcie przez Radę Gminy uchwały określającej zasady gospodarki odpadami w gminie Branice,
- przeprowadzenie programu edukacji ekologicznej wprowadzającej selektywną zbiórkę „u źródła” w gminie Branice,
- wyznaczenie miejsc dla Mobilnych Punktów Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych,
- organizacja zbiórki odpadów niebezpiecznych,
- wdrożenie selektywnej zbiórki odpadów na terenie całej gminy.

Do wdrożenia nowego systemu gospodarki odpadami, niezbędne jest podjęcie przez Radę Gminy uchwały określającej nowe zasady gospodarki odpadami zgodne z niniejszym Planem gospodarki odpadami.

Podstawą sprawnego wdrożenia nowego systemu jest społeczna akceptacja, którą można pozyskać poprzez systematyczną edukację ekologiczną. Działania edukacyjno-informacyjne powinny być kontynuowane z różnym nasileniem przez cały czas wprowadzania systemu. W tym czasie konieczne jest wyjaśnianie mieszkańcom celu selektywnego zbierania odpadów, jak również podanie sposobu uczestnictwa w zbiórce i informowanie o wynikach zbiórki oraz wykorzystaniu odzyskanych surowców

7. RODZAJ I HARMONOGRAM REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ ORAZ INSTYTUCJE ODPOWIEDZIALNE ZA ICH REALIZACJĘ

Dla zapewnienia ochrony środowiska przed odpadami, zwłaszcza niebezpiecznymi, istnieje konieczność prowadzenia systematycznych, ciągłych działań, zarówno o charakterze edukacyjnym, jak też działań kontrolnych w sferze realizacji przepisów prawa ochrony środowiska.

Zakłada się konieczność realizacji następujących rodzajów działań w bliższej i dalszej perspektywie, zestawionych w poniższej tabeli:

Zadania	Jednostka		Termin realizacji
	Odpowiedzialna	Współpracująca lub nadzorująca	
Objęcie wszystkich mieszkańców gminy zorganizowanym systemem gospodarki odpadami			
Opracowanie nowej uchwały o utrzymaniu czystości i porządku w gminie przystosowanej do nowych wymogów prawa z uwzględnieniem wszystkich elementów selektywnej zbiórki odpadów	Urząd Gminy	-	2005
Zmiana struktury organizacyjnej Urzędu Gminy dostosowanej do obowiązujących przepisów Prawa Ochrony Środowiska w zakresie nadzoru gospodarki odpadami na terenie gminy.	Urząd Gminy	-	2005
Wzmoczony nadzór i kontrola nad gospodarką odpadami w gospodarstwach indywidualnych	Urząd Gminy	-	Praca ciągła
Edukacja ekologiczna	Urząd Gminy		Praca ciągła
Objęcie mieszkańców gminy selektywną zbiórką odpadów u "źródła" i w sąsiedztwie			
Zakup i rozmieszczenie pojemników na terenie gminy do selektywnej zbiórki	Urząd Gminy		2005
Zakup worków do selektywnej zbiórki odpadów w gospodarstwach indywidualnych	Urząd Gminy		Praca ciągła
Wprowadzenie dobrowolnego i nieodpłatnego zbierania odpadów organicznych			
Zakup i rozmieszczenie na terenie gminy pojemników do selektywnej zbiórki odpadów biodegradowalnych	Urząd Gminy	Organizacje ekologiczne	2005
Stworzenie indywidualnego systemu kompostowania odpadów organicznych. Wspieranie rozwoju indywidualnych kompostowni wykorzystujących selektywne zbieranie odpadów we własnym zakresie (odpady kuchenne, zielone) przez odpowiednie akcje władz gminy	Urząd Gminy	Organizacje ekologiczne	2005-2007
Wprowadzenie dobrowolnego i nieodpłatnego zbierania odpadów niebezpiecznych			
Uruchomienie ruchomego punktu zbierania odpadów niebezpiecznych	Urząd Gminy		2006
Ustalenie harmonogramu odbioru odpadów	Urząd Gminy		2006
Wdrożenie systemu selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych			
Objęcie systemem zbiórki odpadów wielkogabarytowych mieszkańców zabudowy jednorodzinnej i wielorodzinnej (odbiory min. dwa razy do roku)	Urząd Gminy		2006
Ustalenie harmonogramu odbioru odpadów- opłaty za odbiór jak za odpady komunalne	Urząd Gminy		2006

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY BRANICE

Wdrożenie systemu selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych			
Akcja informacyjna dla firm budowlanych działających na terenie gminy	Urząd Gminy		2006
Doskonalenie lokalnego systemu gospodarki odpadami			
Analiza i weryfikacja działania istniejącego systemu gospodarki odpadami oraz działania edukacyjne	Urząd Gminy		Zadanie ciągłe
Osiągnięcie zakładanych limitów recyklingu dla przedsiębiorców dla opakowań z papieru i tektury, aluminium, szkła, tworzyw sztucznych, stali, wielkogabarytowych			
Stworzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych – w ramach systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, włączenie w system obiektów infrastruktury i firm	Urząd Gminy, Przedsiębiorcy, podmioty posiadające pozwolenia na transport i zbiórkę odpadów	Stanowisko ds. Ochrony Środowiska Urzędu Gminy, Marszałek Województwa Opolskiego	2005-2007
Rozwój technik odbioru odpadów z miejsc ich wytwarzania oraz właściwej segregacji odpadów	Przedsiębiorcy, podmioty posiadające pozwolenia na transport i zbiórkę odpadów		Zadanie ciągłe
Kontrola prowadzonej gospodarki odpadami opakowaniowymi - wytwórcy odpadów i firmy prowadzące działalność w zakresie transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów	WIOŚ		Zadanie ciągłe
Stworzenie systemu zbierania zwłok padłych zwierząt			
Opracowanie systemu, zbierania z terenów publicznych zwłok padłych zwierząt	Urząd Gminy, Powiatowy Inspektor Weterynarii	Podmioty posiadające zezwolenia na transport, zbieranie, unieszkodliwianie odpadów weterynaryjnych	2006
Zmiana uchwały o utrzymaniu czystości i porządku w gminie	Urząd Gminy	Powiatowy Inspektor Weterynaryjny	2006
Eliminacja nieprawidłowych działań w gospodarce odpadami medycznymi i weterynaryjnymi			
Inwentaryzacja źródeł wytwarzania odpadów	WIOŚ	Państwowy Inspektor Sanitarny, Powiatowy Inspektor Weterynaryjny	2005-2005
Kontrola realizacji obowiązków w zakresie gospodarowania odpadami w zakładach medycznych i weterynaryjnych	WIOŚ	Powiatowy Inspektor Weterynaryjny	Zadanie ciągłe
Budowa systemu kontroli zgodności z prawem gospodarki odpadami w sektorze gospodarczym			
Stworzenie systemu ewidencji wytwórców, posiadaczy, ilości i rodzajów odpadów wytwarzanych, magazynowanych, ewidencja sposobu usuwania odpadów	Urząd Marszałkowski, Starostwo Powiatowe	WIOŚ	2005-2006
Całkowite zniszczenie i wyeliminowanie PCB ze środowiska	Posiadający urządzenia zawierające PCB	Organizacje ekologiczne	2005-2010
Kontrola zakładów posiadających urządzenia zawierające PCB	WIOŚ		zadanie ciągłe
Bezpieczne dla zdrowia ludzi usunięcie wyrobów zawierających azbest			
Ewidencja źródeł powstawania odpadów azbestowych	Inspektor nadzoru budowlanego, Stanowisko ds. Ochrony Środowiska UG	Organizacje ekologiczne	2004-2006
Akcja informacyjna w ramach działań edukacyjnych	Urząd Gminy		Zadanie ciągłe

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY BRANICE

Utworzenie systemu dopłat dla osób fizycznych	Urząd Gminy		Zadanie ciągłe
Utworzenie systemu gospodarki odpadami zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych			
Kontrola zgodności wytwarzania	WIOS		Zadanie ciągłe
Stworzenie systemu ewidencji gospodarki odpadami zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych	Starostwo Powiatowe		Zadanie ciągłe
Uzyskanie wymaganych poziomów odzysku opon samochodowych			
Zorganizowanie systemu selektywnej zbiórki, gromadzenia i transportu odpadowych opon w ramach systemu kontroli podmiotów oraz selektywnej zbiórki odpadów w wielkogabarytowych	Stanowisko ds. Ochrony Środowiska UG, posiadacze odpadów		2005-2010

8. SZACUNKOWE KOSZTY INWESTYCYJNE I EKSPLOATACYJNE PLANOWANEGO SYSTEMU, SZACUNKOWE KOSZTY REALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH DZIAŁAŃ ORAZ SPOSOBY FINANSOWANIA REALIZACJI ZAMIERZONYCH CELÓW

Poniższa tabela zawiera szacunkowe koszty i potencjalne źródła finansowania działań inwestycyjnych i pozainwestycyjnych jakie powinna ponieść gmina w ciągu najbliższych lat, w celu polepszenia stanu gospodarki odpadami na terenie gminy.

Opis przedsięwzięcia	Koszty w tys zł				Potencjalne źródło finansowania
	2004	2005	2006	2007-2010	
Działania nieinwestycyjne					
Inwentaryzacja i intensyfikacja kontroli dzikich wysypisk	-	-	5	10	GFOŚiGW
Wdrożenie programu edukacji ekologicznej	-	2	2	8	GFOŚiGW
Wyposażenie wszystkich miejscowości w pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów	15	25	20	30	PFOŚiGW
Utworzenie systemu zbiórki odpadów niebezpiecznych	-	-	20	50	GFOŚiGW
Organizacja akcji „sprzątanie świata” (2 razy w każdym roku)	-	3	3	12	GFOŚiGW
Propagowanie kompostowania odpadów organicznych przez mieszkańców we własnym zakresie	-	2	2	6	GFOŚiGW
Rozwój systemu zbiórki w celu zmniejszania udziału odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych	-	-	10	20	GFOŚiGW
Działania inwestycyjne					
Zabudowa piezometru dla potrzeb monitorowania wpływu wysypiska na jakość wód gruntowych	-	10	-	-	GFOŚiGW Urząd Gminy
Stworzenie nowoczesnego systemu nadzoru i kontroli nad gospodarką odpadami hodowlanymi z sektora rolniczego	-	-	92	-	GFOŚiGW Urząd Gminy RZGW Gliwice
Kontynuacja i doskonalenie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych - niebezpiecznych	-	20	30	50	GFOŚiGW Mieszkańcy gminy
Budowa Gminnego Punktu Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych oraz Wielkogabarytowych	-	-	8	-	GFOŚiGW Urząd Gminy WFOŚiGW

Zgodnie z informacją zawartą w planie gospodarki odpadami w województwie opolskim, zadania związane z gospodarką odpadami mogą być finansowane z następujących środków:

- publicznych – pochodzących np. z budżetu państwa, miasta lub gminy lub pozabudżetowych instytucji publicznych
- prywatnych – np. z banków komercyjnych, funduszy inwestycyjnych, towarzystw leasingowych
- prywatno – publicznych – np. ze spółek prawa handlowego z udziałem gminy

Do roku 2002 budżet Zakładu Gospodarki Komunalnej w Branicach był zrównoważony co oznacza, iż koszty związane z prowadzeniem usług komunalnych w zakresie transportu i unieszkodliwiania odpadów były pokrywane z opłat ludności [klientów prywatnych i instytucjonalnych].

Koszty związane z gospodarką odpadami komunalnymi w roku 2001 osiągnęły wartość 89114,00 zł. Natomiast w roku 2002 wartość ta wzrosła do 151127,00 zł w związku z wprowadzeniem opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska. Wysokość opłat skorygowano uchwałą z dnia 30.04.2002, która obowiązywała w okresie od 01.07.2002 do 31.12.2002. Wówczas konieczna była dotacja uwzględniająca różnicę pomiędzy kosztami a wpływami w okresie od 01.01.2002 do 30.06.2002.

W roku 2003 wydatki i wpływy były zrównoważone i kształtowały się na poziomie 160086,00 zł.

Aktualnie przygotowywana jest nowa uchwała o porządku i czystości, zastępująca dotychczasową, w której zaktualizowane zostaną stawki opłat za usługi w zakresie usuwania odpadów komunalnych z posesji.

Koszty, które wynikną w związku z prowadzonymi pracami nad poprawieniem stanu gospodarki odpadami mogą zostać pokryte z kilku źródeł. Zaliczyć do nich można między innymi:

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- Powiatowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- Gminny Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- Ekofundusz
- Banki
- Fundusze inwestycyjne
- Programy pomocowe Unii Europejskiej

8.1 Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Zgodnie z informacją zawartą na stronie internetowej: <http://www.nfosigw.gov.pl/site>, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jest instytucją finansującą przedsięwzięcia w ochronie środowiska. Narodowy Fundusz działa od 1 lipca 1989 roku, a powstał na podstawie ustawy z dnia 31 stycznia 1980 roku o ochronie i kształtowaniu środowiska.

Zakres i zasady jego działalności określają ustawy:

- prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001r.
- prawo wodne
- prawo geologiczne i górnicze
- ustawa o odpadach
- prawo bankowe
- ustawa o finansach publicznych
- ustawa o zamówieniach publicznych

Celem działalności Narodowego Funduszu jest finansowe wspieranie inwestycji ekologicznych o znaczeniu i zasięgu ogólnopolskim i ponadregionalnym oraz zadań lokalnych, istotnych z punktu widzenia potrzeb środowiska.

Dystrybucja środków finansowych z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej odbywa się w ramach następujących dziedzin:

- Ochrona powietrza
- Ochrona wód i gospodarka wodna
- Ochrona powierzchni ziemi
- Ochrona przyrody i krajobrazu oraz Leśnictwo
- Geologia i górnictwo
- Edukacja ekologiczna
- Państwowy Monitoring Środowiska
- Programy międzydziedzinowe
- Nadzwyczajne Zagrożenia Środowiska
- Ekspertyzy i prace badawcze

Wnioskodawcami ubiegającymi się o środki finansowe z Narodowego Funduszu mogą być:

- jednostki samorządu terytorialnego,
- przedsiębiorstwa,
- instytucje i urzędy,
- szkoły wyższe i uczelnie,
- jednostki organizacyjne ochrony zdrowia,
- organizacje pozarządowe (fundacje, stowarzyszenia),
- administracja państwowa,
- osoby fizyczne.

Wszyscy wnioskodawcy powinni posiadać status prawny umożliwiający im zawarcie umowy cywilno - prawnej.

W Narodowym Funduszu stosowane są trzy formy dofinansowywania:

- finansowanie pożyczkowe (pożyczki udzielane przez NF, kredyty udzielane przez banki ze środków NF, konsorcja czyli wspólne finansowanie NF z bankami, linie kredytowe ze środków NF obsługiwane przez banki)
- finansowanie dotacyjne (dotacje inwestycyjne, dotacje nieinwestycyjne, dopłaty do kredytów bankowych, umorzenia)
- finansowanie kapitałowe (obejmowanie akcji i udziałów w zakładanych bądź już istniejących spółkach w celu osiągnięcia efektu ekologicznego)

Zgodnie z art. 401 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska [Dz. U. Nr 62, poz. 607 z późniejszymi zmianami] przychody funduszu stanowią:

- wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych pobieranych na podstawie ustawy oraz przepisów szczególnych
- wpływy z opłat produktowych pobieranych na podstawie przepisów o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej
- wpływy z opłat i kar pieniężnych ustalanych na podstawie przepisów ustawy Prawo geologiczne i górnicze
- dobrowolne wpłaty, zapisy, darowizny, świadczenia rzeczowe oraz środki pochodzące z fundacji
- przychody z tytułu emisji obligacji
- z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek

8.2 Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Zgodnie z uzyskaną informacją, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu może finansować zadania określone w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627), służące realizacji zasady zrównoważonego rozwoju, zgodnie z aktualną polityką ekologiczną Państwa, regionalnym oraz lokalnymi programami ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Zadanie, z zakresu gospodarki odpadami, zgłaszane do dofinansowania przez Fundusz powinno dotyczyć któregoś z powyższych celów:

1. Zwiększenie bezpieczeństwa ekologicznego składowania odpadów.
2. Ograniczenie wytwarzania odpadów i zwiększenie ich wykorzystania (m.in. segregacja odpadów i recykling); unieszkodliwianie odpadów przemysłowych i niebezpiecznych oraz powstających w związku z transportem samochodowym.
3. Likwidacja uciążliwości starych składowisk odpadów niebezpiecznych.
4. Działania techniczno-organizacyjne w zakresie gospodarki odpadami.
5. Rekultywacja terenów zdegradowanych.

Przyjmowane są przede wszystkim zadania:

- I. Służące osiągnięciu celów w zakresie ochrony i kształtowania środowiska, wynikających ze "Strategii rozwoju województwa opolskiego na lata 2000 - 2015", określonych w trzech kierunkach działania tj.:
 - poprawa stanu środowiska,
 - zachowanie i przywracanie równowagi ekologicznej w ekosystemach i kształtowanie systemu naturalnych powiązań przyrodniczych,
 - proekologiczny rozwój społeczno-gospodarczy województwa,

II. realizowane w strategicznych obszarach w zakresie ochrony środowiska, obejmujących:

1. Obszar koncentracji działań w zakresie środowiska wodnego - stanowią go obszary wymagające ochrony jakościowej wód powierzchniowych i podziemnych, wskazane w pierwszej kolejności do działań w zakresie kompleksowego zwodociągowania i skanalizowania jednostek osadniczych, restrukturyzacji i modernizacji przemysłu i rolnictwa, racjonalnej i kontrolowanej gospodarki odpadami, racjonalizacji poboru oraz zużycia wód powierzchniowych i podziemnych.

Wyznaczone obszary przestrzenne obejmują:

- a. zlewnie wód powierzchniowych rzek Nysy Kłodzkiej, Widawy, Proсны, Jemielnicy,
 - b. główny zbiornik wód podziemnych (GZWP) nr 333 Opole-Zawadzkie wraz z jego strefą ochronną,
 - c. duże struktury wodonośne,
 - d. obszar źródłowy rzeki Biała (okolice wsi Prężynka w gminach Prudnik, Biała i Lubrza).
2. Obszar koncentracji działań w zakresie poprawy standardów jakościowych zamieszkania - stanowią go obszary wymagające modernizacji i restrukturyzacji oraz koncentracji inwestycji przemysłowych, składowych, transportowych stanowiących impuls rozwoju społeczności lokalnych oraz transferu technologii proekologicznych. Wyznaczony obszar obejmuje tereny koncentracji działalności przemysłowej i rozwoju funkcji osadniczej w południowo-wschodniej i środkowo-wschodniej części województwa na obszarze gmin: Bierawa, Gogolin, Izbicko, Jemielnica, Kędzierzyn-Koźle, Krapkowice, Opole, Strzelce Opolskie, Tarnów Opolski, Zdieszowice, ze szczególnym uwzględnieniem Kędzierzyna-Koźla, na terenie którego występują szkodliwe uciążliwości dla środowiska.
3. Obszar koncentracji działań w zakresie zachowania równowagi ekologicznej i kształtowania systemu naturalnych powiązań przyrodniczych, obejmującego w szczególności tereny istniejących parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu, głównych - o randze międzynarodowej i krajowej - korytarzy ekologicznych doliny Odry, Nysy Kłodzkiej, Proсны i Małej Panwi. Wyznaczony obszar obejmuje parki krajobrazowe wraz z otulinami: Góry Opawskie, Góra Św. Anny, Stobrawski, Załęczański (część otuliny parku położonego na obszarze woj. łódzkiego) oraz obszary chronionego krajobrazu.
4. Obszar realizacji międzyregionalnych i wojewódzkich programów ochronnych i rozwojowych, stanowiących szansę aktywizacji społeczności lokalnych, obejmujący tereny realizacji działań w zakresie ochrony przeciwpowodziowej w dolinie Odry i Nysy Kłodzkiej, rozwoju transportu rzecznej odrańskiej drogi wodnej i układu komunikacyjnego, takich jak m.in.:

1. Program dla Odry 2006
2. Program budowy zbiorników małej retencji
3. Wojewódzki program zwiększenia lesistości.

III. Ograniczające oddziaływanie zakładów szczególnie uciążliwych dla środowiska z tzw. aktualnej "listy krajowej" i "listy wojewódzkiej".

IV. Realizowane przy udziale środków z funduszy pomocowych Unii Europejskiej.

Ocenie podlegają:

- planowane efekty rzeczowe i ekologiczne zadania,
- przygotowanie zadania do realizacji,
- okres realizacji zadania,
- koszt realizacji zadania, w tym koszt jednostkowy uzyskania efektu ekologicznego,
- zabezpieczenie źródeł finansowania,
- koszt eksploatacji obiektu,
- sytuacja finansowa inwestora,
- rentowność przedsięwzięcia, okres zwrotu nakładów i ryzyko finansowe (dla wybranych zadań).

8.3 Ekofundusz

Podstawowym źródłem przychodów EkoFunduszu są wpływy z ekokonwersji polskiego długu, wynikające z umów Polski ze Stanami Zjednoczonymi, Francją, Szwajcarią, Włochami i Norwegią.

W roku 2003 wpływy z ekokonwersji długu wyniosły 167,36 mln zł zaś wpływy z odsetek bankowych osiągnęły kwotę 8,6 mln PLN.

Oprócz przychodów z tytułu ekokonwersji długu oraz operacji bankowych Fundacja dysponuje również wpływami z darowizn.

W latach 1992-2003 EkoFundusz dofinansował około 1000 projektów w pięciu sektorach priorytetowych. Są nimi:

- ograniczenie transgranicznego transportu dwutlenku siarki i tlenków azotu oraz eliminacja niskich źródeł ich emisji,
- ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do Bałtyku oraz ochrona zasobów wody pitnej,
- ograniczenie emisji gazów powodujących zmiany klimatu Ziemi,
- ochrona różnorodności biologicznej
- gospodarka odpadami i rekultywacja gleb zanieczyszczonych.

8.4 Banki

W chwili obecnej istnieje możliwość zaciągnięcia preferencyjnych kredytów, na cele związane z ochroną środowiska. Do najbardziej znanych banków, które działają w tym kierunku zaliczyć można Bank Ochrony Środowiska. Zgodnie z uzyskaną informacją, bank ten może udzielić kredytu na takie cele jak:

- inwestycje z zakresu usuwania wyrobów zawierających azbest

Przedmiot kredytowania:

- budowa składowisk przystosowanych do składowania (unieszkodliwiania) odpadów azbestowych

- budowa wodociągów w technologii rur bezazbestowych w miejsce wodociągów z rur azbestowych (zakup i instalacja nowych rur wodociągowych)
 - wymiana lub zabezpieczenie powierzchni dachowych lub elewacyjnych płyt azbestowych (zakup wyrobów do wykonywania powłok i wykonanie powłok)
-
- inwestycje z zakresu budowy ścieżek rowerowych
 - inwestycje z zakresu ograniczenia hałasu
 - inwestycje z zakresu termomodernizacji
 - inwestycje z zakresu czystszej produkcji
 - inwestycje z zakresu uszczelniania i hermetyzacji przeładunku i dystrybucji paliw
 - inwestycje służących ograniczeniu zużycia energii elektrycznej
 - inwestycje z zakresu systemów ciepłowniczych
 - inwestycje z zakresu budowy lub modernizacji stacji uzdatniania wody

9. SYSTEM MONITORINGU I OCENY WDRAŻANIA PLANU

Zarządzanie systemem gospodarki odpadami w gminie Branice wynikać będzie z ustawowo określonego zakresu zadań poszczególnych szczebli administracji i samorządów oraz zadań określonych w Planie Gospodarki Odpadami.

Zgodnie z zapisem ustawy o odpadach projekt planu gminnego opracowują organy wykonawcze gminy. Projekt ten podlega zaopiniowaniu przez Zarząd Województwa oraz Zarząd Powiatu oraz zaakceptowaniu przez Radę Gminy.

Gminny plan gospodarki odpadami opracowywany jest zgodnie z planami wyższego szczebla, dokumentem nadrzędnym wobec Planu Gospodarki Odpadami dla gminy Branice jest Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Głubczyckiego. Powiatowy Plan Gospodarki Odpadami (PPGO) opracowany jest zgodnie z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami (WPGO) dla województwa opolskiego, dla którego dokumentem nadrzędnym jest Krajowy Plan Gospodarki Odpadami (KPGO).

Ustawa o odpadach wymaga aby plan gospodarki odpadami aktualizowany był nie rzadziej niż raz na 4 lata. Zarząd Gminy co 2 lata będzie przygotowywał sprawozdanie z realizacji planu gospodarki odpadami i przedstawiał je Radzie Gminy, która będzie oceniała stopień realizacji planu. Na bieżąco będzie kontrolowany postęp w zakresie realizacji zadań określonych w planie, a pod koniec 2007r nastąpi aktualizacja planu. Jeżeli będzie wymagała tego sytuacja lokalna i uchwalony plan będzie wymagał modyfikacji zostanie przeprowadzone stosowne postępowanie, przed upływem wymaganych ustawowo 4 lat.

9.1 Wskaźnik charakteryzujący gospodarkę odpadami - sektor komunalny:

- Ilość wytworzonych odpadów komunalnych
- Ilość zebranych odpadów komunalnych
- Ilość mieszkańców objętych zorganizowaną zbiórką
- Udział odpadów z sektora komunalnego przekazanych do składowania na składowiskach
- Udział odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania na składowiskach
- Ilość zebranych od mieszkańców odpadów biodegradowalnych
- Ilość wytworzonych odpadów opakowaniowych / ilość odzyskanych surowców wtórnych
 - tworzywa sztuczne
 - papier i tektura
 - szkło
 - opakowania z blachy stalowej
 - opakowania z aluminium
 - opakowania wielomateriałowe
- Udział odzyskiwanych surowców wtórnych w całkowitym strumieniu zebranych odpadów komunalnych
- Ilość wytworzonych (szacunkowo) / zebranych odpadów
 - wielkogabarytowych
 - budowlanych

- niebezpiecznych
- Ilość- powierzchnia „dzikich wysypisk odpadów”
- Czynne gruzowisko odpadów
 - powierzchnia do zagospodarowania
 - pojemność docelowa
 - dotychczasowe nagromadzenie
 - stopień wypełnienia

9.2 Wskaźnik charakteryzujący gospodarkę odpadami - sektor gospodarczy:

- Ilość wytworzonych odpadów w sektorze gospodarczym
 - innych niż niebezpiecznych
 - niebezpiecznych.
- Sposób wykorzystania odpadów z sektora gospodarczego
 - tymczasowo składowane
 - wykorzystywane
 - unieszkodliwiane
 - składowane
- Ilość odpadów powstających w placówkach medycznych
- Ilość odpadów zawierających azbest

System monitoringu ilości i rodzajów wytwarzanych odpadów w gminie Branice, powinien opierać się na dostarczanych przez wytwórców odpadów, do urzędów marszałkowskich kart ewidencji odpadów, oraz kart przekazania odpadów. Ułatwi to kontrolę sposobu postępowania z każdym rodzajem odpadów, a jednocześnie umożliwi w maksymalnym stopniu odzysk danego rodzaju odpadu.

Baza informacyjna powinna być systematycznie aktualizowana, zarówno w zakresie ilości wytwarzanych odpadów, jak i sposobu i ilości przetwarzanych i unieszkodliwianych odpadów.

Poprzez porównanie otrzymanych wartości można otrzymać procentowy wynik przedstawiający stopień zagospodarowania danego rodzaju odpadów.

Systematyczne porównywanie takich danych umożliwi ocenę wdrażanego planu, oraz zlokalizowanie jego ewentualnych błędów, i ich skorygowanie.

Stopień wykorzystania poszczególnych rodzajów odpadów powinien być systematycznie porównywany zarówno z planem powiatowym jak i wojewódzkim, tak aby w odpowiednim okresie czasu sprostać wymaganiom jakie zostały w nich postawione.

10. WNIOSKI Z ANALIZY ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO, ORAZ SPOSÓB ICH UWZGLĘDNIENIA W PLANIE

Ponieważ w niniejszym opracowaniu nie proponuje się budowy na terenie gminy Branice jakichkolwiek składowisk odpadów, nie przewiduje się także wpływu odpadów na stan wód gruntowych, czy też powietrza atmosferycznego w związku z powstającymi wyciekami, lub gazami.

Zaznaczyć jednocześnie należy, iż wywóz odpadów powinien następować systematycznie, w taki sposób, aby nie dochodziło do zalewania kontenerów magazynujących odpady przez wody deszczowe.

Wpływ na środowisko będą natomiast miały dojeżdżające do poszczególnych miejscowości pojazdy, których zadaniem będzie zbiórka odpadów, zarówno komunalnych, jak i odpadów segregowanych. Liczyć tu się należy głównie z wpływem na klimat akustyczny środowiska, jak i z wpływem na stan powietrza atmosferycznego. Do atmosfery trafią takie zanieczyszczenia jak:

- NO_x
- SO₂
- CO
- CO₂
- pył

W przypadku zaproponowanych rozwiązań służących polepszeniu sposobu i jakości gospodarowania odpadami, można przypuszczać iż wraz z upływem czasu, zmniejszać się będzie ilość wytwarzanych odpadów komunalnych. Należy natomiast spodziewać się wzrostu ilości odpadów segregowanych, takich jak papier, szkło czy tworzywa sztuczne.

Reasumując, w wyniku realizacji planu gospodarki odpadami dla gminy Branice, stan środowiska naturalnego ulegnie poprawie.

11. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Plan gospodarki odpadami dla gminy Branice ma na celu uporządkowanie gospodarki odpadami w sposób pozwalający na ich maksymalny odzysk, a w części w której nie mogą być one wykorzystane gospodarczo – utylizację w sposób nie stwarzający zagrożenia dla środowiska.

Gospodarka odpadami na terenie gminy Branice to głównie gospodarka odpadami komunalnymi, w znikomym natomiast stopniu odpadami przemysłowymi.

Gmina Branice, począwszy od sierpnia 2004, obsługiwana jest w zakresie zbiórki odpadów przez firmę RETHMAN PUS, która odbiera odpady komunalne własnym transportem oraz odwozi je na wysypisko usytuowane poza granicami województwa opolskiego.

Docelowo, odpady te będą segregowane i część z nich będzie odzyskana a pozostała część poddawana utylizacji termicznej.

Zgodnie z informacją zawartą w Powiatowym Planie Gospodarki Odpadami, a pochodzącą z ankiet przesłanych przez samorząd, roczna ilość odpadów komunalnych wytworzonych w gminie Branice to około 3055 Mg. Przy ludności gminy szacowanej na 7956 osób, wskaźnik jednostkowy ilości zebranych odpadów na jednego mieszkańca wynosi 0,384Mg/M/a.

Uwzględniając cel nadrzędny polityki ekologicznej państwa w zakresie gospodarki odpadami, którym jest zapobieganie powstawaniu odpadów, przy rozwiązywaniu problemu odpadów „u źródła”, odzyskiwanie surowców i ponowne wykorzystywanie odpadów oraz bezpieczne dla środowiska końcowe unieszkodliwienie odpadów nie wykorzystanych, dla gminy Branice określono strategiczny cel gospodarki odpadami jako minimalizacja ilości wytworzonych odpadów komunalnych oraz wdrożenie nowoczesnego systemu ich odzysku i unieszkodliwiania. Do osiągnięcia założonych celów w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, założono podjęcie następujących działań:

- współdziałanie przy prowadzeniu pełnej i wiarygodnej ewidencji odpadów
- objęcie wszystkich mieszkańców gminy zorganizowaną zbiórką odpadów
- podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa
- podnoszenie skuteczności selektywnej zbiórki odpadów

Zgodnie z zapisami Polityki Ekologicznej Państwa, udział odzyskiwanych i ponownie wykorzystanych gospodarczo odpadów przemysłowych w 2010 roku, powinien wzrosnąć dwukrotnie w odniesieniu do 1990 roku. Odnosząc te wartości do średniej krajowej (37,2% w 1990 r.) w roku 2010 wskaźnik ten powinien wynosić 74,4%.

W zakresie gospodarki odpadami gospodarczymi, za najważniejsze cele do osiągnięcia wyznaczono:

- systematyczne wprowadzanie bezodpadowych i mało odpadowych technologii produkcji,
- stymulowanie podmiotów gospodarczych wytwarzających odpady przemysłowe do zintensyfikowania działań zmierzających do maksymalizacji gospodarczego wykorzystania odpadów,

- prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dla małych i średnich podmiotów i zakładów rzemieślniczych mających na celu zwiększenie stopnia odzysku wytwarzanych przez nie odpadów oraz wykorzystanie istniejących już instalacji zagospodarowania,
- dążenie do osiągnięcia odzysku odpadów z sektora gospodarczego na poziomie 95%,
- wdrożenie najlepszych dostępnych technologii (BAT) w zakresie odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

Należy przystąpić także do zorganizowania zbiórki odpadów niebezpiecznych na terenie gminy. Zbiórka ta, powinna być prowadzona, zgodnie z określonymi w przepisach ochrony środowiska wymaganiami dotyczącymi postępowania z odpadami niebezpiecznymi, w wytypowanych na terenie gminy Miejscach Zbiórki Wybranych Odpadów Niebezpiecznych, którymi mogą być: apteki, szkoły, punkty serwisowe i sklepy motoryzacyjne oraz wybrane sklepy prowadzące sprzedaż środków ochrony roślin. Zbiórką należy objąć następujące rodzaje odpadów: nieużyteczne lekarstwa, baterie, akumulatory i opakowania po środkach ochrony roślin

Do celów krótkoterminowych w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi zaliczono:

- weryfikację danych z inwentaryzacji urządzeń zawierających PCB,
- likwidację urządzeń zawierających PCB,
- kontrolę prawidłowego oznakowania urządzeń zawierających PCB oraz monitoring procesu likwidacji urządzeń zawierających PCB,
- kampanię edukacyjno-propagandowa w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami zawierającymi PCB.

Cele długoterminowe związane z gospodarowaniem odpadami niebezpiecznymi to:

- monitoring procesu likwidacji urządzeń zawierających PCB,
- prowadzenie prac likwidacyjnych – zakończenie 2010 r.

Ważnym problemem na terenie gminy są także odpady opakowaniowe, dla których w Powiatowym Planie Gospodarki Odpadami nakazano zaplanować budowę systemu odzysku i recyklingu, który w roku 2006 w skali gminy pozwoli na uzyskanie następujących poziomów recyklingu dla poszczególnych grup materiałowych określonych dla przedsiębiorców dla opakowań:

- z papieru i tektury	45%
- z aluminium	35%
- ze szkła	35%
- z tworzyw sztucznych	22%
- wielomateriałowych	20%
- ze stali	18%
- z drewna i materiałów naturalnych	13%

12. WYKORZYSTANE MATERIAŁY

1. Plan gospodarki odpadami w województwie opolskim – wykonany przez zespół, pod kierownictwem mgr inż. Stefana Pampucha, Opole 2003
2. Program gospodarki odpadami niebezpiecznymi zawierającymi azbest na terenie starostwa głubczyckiego na lata 2003-2010, SPE-BAU Sp. z o.o., Wrocław
3. Plan gospodarki odpadami dla powiatu głubczyckiego na lata 2004-2007 – wykonany pod kierownictwem dr Jacka Kurzawy, BBF Sp. z o.o., Poznań, 2004